

**UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA**

DIPLOMSKO DELO

**ANALIZA POSLOVANJA PODJETJA
MEBLO a+a d.o.o.**

Ljubljana, junij 2010

ROK JAMŠČEK

IZJAVA

Študent ROK JAMŠČEK izjavljam, da sem avtor tega diplomskega dela, ki sem ga napisal pod mentorstvom dr. Mojce Marc, in da dovolim njegovo objavo na fakultetnih spletnih straneh.

V Ljubljani, dne 3.6.2010

Podpis: Rok Jamšček

KAZALO

UVOD.....	1
1 PREDSTAVITEV IN STRUKTURA PODJETJA MEBLO a+a d.o.o.....	2
2 ANALIZA SREDSTEV	4
2.1 ANALIZA DOLGOROČNIH SREDSTEV.....	5
2.1.1 Obseg in struktura dolgoročnih sredstev	5
2.1.2 Odpisanost osnovnih sredstev	7
2.1.3 Tehnična opremljenost dela	8
2.2 ANALIZA KRATKOROČNIH SREDSTEV	9
2.2.1 Obseg in struktura kratkoročnih sredstev	10
2.2.2 Hitrost obračanja obratnih sredstev	11
3 ANALIZA ZAPOSLENIH.....	12
3.1 ŠTEVILO ZAPOSLENIH.....	12
3.2 STRUKTURA ZAPOSLENIH	13
3.2.1 Struktura zaposlenih po izobrazbi	13
3.2.2 Struktura zaposlenih po starosti	14
3.2.3 Struktura zaposlenih po spolu	15
3.3 STRUKTURA IZRABE DELOVNEGA ČASA	15
4 ANALIZA POSLOVNIH FUNKCIJ	16
4.1 ANALIZA NABAVE	17
4.1.1 Obseg in struktura nabave	17
4.2 ANALIZA PROIZVODNJE	19
4.2.1 Stroški proizvodnje	19
4.3 ANALIZA PRODAJE.....	21
4.3.1 Obseg in struktura prodaje	21
4.4 ANALIZA FINANCIRANJA	24
4.4.1 Obseg in struktura obveznosti do virov sredstev	25
4.4.2 Plačilna sposobnost	27
4.4.3 Finančna stabilnost.....	28
5 ANALIZA POSLOVNEGA USPEHA IN USPEŠNOSTI POSLOVANJA.....	30
5.1 ANALIZA POSLOVNEGA USPEHA	30
5.1.1 Analiza prihodkov	31
5.1.2 Analiza odhodkov	32
5.1.3 Analiza poslovnega izida	34
5.2 ANALIZA POSLOVNE USPEŠNOSTI	35
5.2.1 Produktivnost ali storilnost.....	36
5.2.2 Ekonomičnost ali gospodarnost	37
5.2.3 Rentabilnost ali dobičkonosnost.....	39
6 PREDNOSTI IN SLABOSTI POSLOVANJA PODJETJA TER PRIPOROČENE IZBOLJŠAVE.....	40
SKLEP.....	42

LITERATURA IN VIRI	44
PRILOGE	

KAZALO TABEL

Tabela 1: Obseg v (EUR) in struktura sredstev v (%) podjetja Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008	4
Tabela 2: Obseg v (EUR) in struktura dolgoročnih sredstev v (%) podjetja Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008	6
Tabela 3: Obseg v (EUR) in struktura opredmetenih osnovnih sredstev v (%) podjetja Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008	6
Tabela 4: Stopnja odpisanosti opredmetenih osnovnih sredstev, gradbenih objektov, opreme in neopredmetenih osnovnih sredstev podjetja Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008	8
Tabela 5: Tehnična opremljenost dela na zaposlenega v podjetju Meblo a+a d.o.o. na dan 31.12. za leta 2006, 2007 in 2008	9
Tabela 6: Obseg v (EUR) in struktura kratkoročnih sredstev v (%) podjetja Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008	10
Tabela 7: Koeficient obračanja obratnih sredstev, zalog in terjatev za podjetje Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008	12
Tabela 8: Obseg zaposlenih v podjetju Meblo a+a d.o.o. na dan 31.12. za leta 2006, 2007 in 2008	13
Tabela 9: Struktura zaposlenih glede na stopnjo izobrazbe za podjetje Meblo a+a d.o.o. na dan 31.12. za leta 2006, 2007 in 2008	14
Tabela 10: Struktura zaposlenih po starosti v podjetju Meblo a+a d.o.o. na dan 31.12. za leta 2006, 2007 in 2008	14
Tabela 11: Struktura zaposlenih po spolu za podjetje Meblo a+a d.o.o. na dan 31.12. za leta 2006, 2007 in 2008	15
Tabela 12: Obseg v (EUR) in struktura uvoza v (%) podjetja Meblo a+a d.o.o. na dobavitelje v Evropski Uniji in izven nje v letih 2006, 2007 in 2008	18
Tabela 13: Obseg v (EUR) in struktura uvoza v (%) podjetja Meblo a+a d.o.o. po posameznih državah v letih 2006, 2007 in 2008	18
Tabela 14: Obseg v (EUR) in struktura stroškov v (%) podjetja Meblo a+a d.o.o. po naravnih vrstah v letih 2006, 2007 in 2008	20
Tabela 15: Stroški dela v podjetju Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008	20
Tabela 16: Obseg v (EUR) in struktura v (%) prodaje po prodajnih trgih podjetja Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008	22
Tabela 17: Obseg v (EUR) in struktura izvoza v (%) na tuje trge podjetja Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008	22
Tabela 18: Obseg v (EUR) in struktura v (%) prodaje po prodajnih programih podjetja Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008	23

Tabela 19: Obseg v (EUR) in struktura v (%) obveznosti do virov sredstev podjetja Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008	26
Tabela 20: Stopnja kapitalizacije (v %) in stopnja zadolženosti (v %) podjetja Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008	27
Tabela 21: Kazalci plačilne sposobnosti v podjetju Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008	28
Tabela 22: Izračun kazalca finančne stabilnosti podjetja Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008	29
Tabela 23: Obseg (v EUR) in struktura (v %) prihodkov podjetja Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008	31
Tabela 24: Obseg (v EUR) in struktura (v %) odhodkov podjetja Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008	33
Tabela 25: Ugotavljanje poslovnega izida (v EUR) podjetja Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008	35
Tabela 26: Izračun produktivnosti dela v podjetju Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008	37
Tabela 27: Izračun kazalcev ekonomičnosti za podjetje Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008	38
Tabela 28: Izračun dobičkonosnosti sredstev in dobičkonosnosti kapitala v podjetju Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008	39

KAZALO SLIK

Slika 1: Struktura izrabe delovnega časa v podjetju Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008	16
Slika 2: Kupci podjetja Meblo a+a d.o.o. v letu 2008.....	24

UVOD

Podjetja v današnjem svetu poslujejo v hitro spreminjajočih se, nepredvidljivih okoljih, kar je predvsem posledica globalizacije. Nič nenavadnega ni, če imajo podjetja samo sedež in raziskovalni oddelek v matični državi, dobavitelje, podizvajalce, proizvodne obrate, kjer je proizvod dokončno izdelan, pa v državah tretjega sveta, kjer je delovna sila bistveno cenejša, kot na Zahodu. Poleg tega pa so podvržena tudi številnim informacijam, ki jih morajo pravočasno analizirati in preučiti ter na podlagi analiz sprejeti odločitve, ki bodo pripomogle, da bodo v prihodnje bolje poslovala in dosegala zastavljene cilje oziroma jih celo presegla.

Temeljni cilj, ki ga zasledujejo vsa podjetja in ostale pridobitne organizacije je maksimiziranje dobička. Zaradi težnje, da bi podjetja čim bolje poslovala, zasledujejo tudi druge cilje kot so rast in širjenje podjetja, zadovoljstvo zaposlenih, prizadevanja na športnem in socialnem področju. V zadnjih letih pa postaja vse pomembnejša tudi družbena odgovornost podjetij - vplivanje oziroma vključevanje podjetij na lokalna in širša dogajanja v družbi (Bojnec, Čepar, Kosi & Nastav, 2007, str. 57).

Kljub navedenim težnjam pa morajo biti cilji podjetij realno zastavljeni, to pomeni, da jih je podjetje sposobno uresničiti. Da so cilji realno zastavljeni in dosegljivi, pa pripomore tudi dobra analiza poslovanja podjetja. Analiza poslovanja podjetja je proces spoznavanja poslovanja konkretnega podjetja (zdržbe), ki služi za odločanje o izboljšanju ekonomske uspešnosti poslovanja tega podjetja (zdržbe) z vidika uporabnika analize. Analiza poslovanja pomeni spoznavanje poslovanja določenega podjetja z zbiranjem podatkov, njihovo primerjavo in analizo (Pučko, 2006, str. 11).

Tema mojega diplomskega dela je analiza poslovanja podjetja Meblo a+a, podjetje za izdelavo opreme in signalizacije d.o.o., s sedežem na Industrijski cesti 1, 5000 Nova Gorica (v nadaljevanju podjetje Meblo a+a). Podatke, ki sem jih potreboval pri analizi poslovanja podjetja, sem pridobil predvsem iz poslovnih poročil podjetja, bilanc stanja in izkazov poslovnega izida podjetja za leta 2006, 2007 in 2008, ter s pomočjo podatkov pridobljenih iz svetovnega spleta. Zaradi vpliva inflacije sem podatke iz leta 2006 in 2007 inflacioniral na leto 2008, da bi bila tako primerjava bolj realna. Pri tem sem podatke iz bilance stanja zmnožil z indeksom cen življenskih potrebščin. Indeks cen življenskih potrebščin za obdobje december 2007 / december 2006 je znašal 105,6, za obdobje december 2008 / december 2007 pa 102,1. Uporabil pa sem tudi indeks cen življenskih potrebščin za obdobje december 2006 / december 2005, ki je znašal 102,8. Podatke iz izkaza poslovnega izida pa sem inflacioniral na leto 2008 s povprečnim indeksom cen življenskih potrebščin. Ta je za obdobje januar – december 2006 znašal 103,6, za obdobje januar – december 2007 pa 105,7. Ker je Slovenija s 1.1.2007 prevzela novo valuto, evro, sem podatke iz leta 2006, iz nacionalne valute - slovenskih tolarjev pretvoril v novo valuto - evro, s fiksnim tečajem, 1€ = 239,64SIT.

Namen diplomske naloge je spoznati katere prednosti ima podjetje Meblo a+a v primerjavi s svojimi konkurenti in kako le-te čim bolje izkoristiti in izpopolniti. Seveda je prav tako pomembno ugotoviti oziroma določiti, katere so slabosti podjetja, na katerih področjih poslovanja ima podjetje največ težav ter v zvezi s tem povzeti ukrepe, da se le-te v čim večji meri odpravijo.

Cilj diplomske naloge je ugotoviti kakšno je bilo poslovanje podjetja Meblo a+a v letih 2006, 2007 in 2008, dobljene rezultate na podlagi izračunanih indeksov med seboj primerjati ter na tej podlagi identificirati prednosti in slabosti podjetja.

Pri analizi poslovanja podjetja Meblo a+a sem se odločil za pristop, ki izhaja iz zaporedja faz reprodukcijskega procesa (Pučko, 2006, str. 48), temu pa sem dodal še analizo prednosti in slabosti podjetja.

Diplomska naloga je razdeljena na šest poglavij. Uvodu sledi prvo poglavje v katerem sem opisal zgodovino podjetja. Temu sledi drugo poglavje, kjer sem analiziral sredstva podjetja, ki sem jih razčlenil na dolgoročna in kratkoročna sredstva. V tretjem poglavju sem opravil analizo zaposlenih. V četrtem poglavju sem analiziral faze poslovnega procesa. Le-ta vključuje analiziranje nabavne funkcije, proizvodnje funkcije, prodajne funkcije in finančne funkcije. V petem poglavju sem predstavil analizo poslovnega uspeha podjetja s prihodki, odhodki in poslovnim izidom ter analizo uspešnosti poslovanja podjetja, ki zajema produktivnost, ekonomičnost in rentabilnost poslovanja. V zadnjem, šestem poglavju pa sem poizkušal prikazati katere so prednosti in slabosti, ki jih ima podjetje v primerjavi s svojimi konkurenti. V sklepu diplomske naloge sem podal pomembnejše ugotovitve do katerih sem prišel z analizo poslovanja podjetja Meblo a+a.

1 PREDSTAVITEV IN STRUKTURA PODJETJA MEBLO a+a d.o.o.

Razvoj podjetja Meblo a+a se je začel leta 1994, ko je bila v skladu s programom kapitalskega in organizacijskega prestrukturiranja poslovnega sistema Meblo izvedena pripojitev 16 družb z omejeno odgovornostjo, ki so bile do tedaj v 100 % lasti družbe Meblo Holding d.o.o. Nova Gorica. S pripojitvijo, ki je bila vpisana v sodni register dne 17.1.1994, je Meblo Holding d.o.o. prevzel celotno aktivo in pasivno pripojenih družb. Glede na to, da se v Meblo Holding d.o.o. ni opravljala proizvodna dejavnost, je le-ta vsa proizvodna sredstva skupaj s proizvodnimi programi oddal v najem novim zasebnim družbam, ki so bile ustanovljene v začetku tega leta. Te družbe so prevzele tudi pretežni del zaposlenih. V letu 1997 je bil večji del opredmetenih osnovnih sredstev, ki so bila v najemu, prodan najemnikom (Meblo Iverka d.o.o., Meblo Jogi d.o.o, Meblo a+a d.o.o., hkrati pa je Meblo Holding d.o.o. v teh družbah pridobil 26% poslovni delež). Meblo a+a spada med mala podjetja njegovo lastniško strukturo pa sestavlja 42 družbenikov (41 fizičnih oseb in Meblo Holding d.o.o.).

Podjetje Meblo a+a je s 50 letnimi izkušnjami vodilni slovenski proizvajalec vertikalne cestne signalizacije in ponudnik druge prometne opreme ter vodilni slovenski proizvajalec kovinskih in vrtnih garnitur in proizvajalec drugega kovinskega pohištva. Svojo prodajno mrežo širi tudi na trge drugih držav Evropske Unije ter na trge, ki se nahajajo izven EU. Pri programu cestne signalizacije lahko podjetje naročniku ponudi celovite rešitve pri projektiranju, razvoju novih proizvodov z naprednimi materiali, proizvodnji in montaži vertikalne cestne signalizacije ter izdelavi elaboratov ureditve prometne signalizacije. Poleg tega lahko izvede dela na horizontalni cestni signalizaciji ter dobavi drugo prometno opremo. Partnerstvo s podjetjem 3M mu zagotavlja uporabo najnovejših in najkvalitetnejših reflektivnih folij za table in druge prometne znake. Tehnološka oprema pa mu omogoča proizvodnjo večjih serij elementov signalizacije, kakor tudi raznovrstne proizvode za posameznega naročnika (turistična signalizacija in urejanje signalizacije za občine). V okviru programa kovinskih izdelkov prav tako nudi celovite rešitve. Sem spada razvoj novih kovinskih izdelkov, celovita proizvodnja izdelkov od pakiranja in distribucije do kupca, proizvodnja izdelkov po željah in načrtu kupca, storitve obdelave kovinskih materialov ter prašno barvanje na liniji (Meblo a+a d.o.o.). Najdeno na spletnem naslovu <http://www.meblo-aplusa.si/>

Temeljita reorganizacija podjetja Meblo a+a v letu 1994 je postavila nova, še boljša izhodišča za uresničevanje ambiciozno postavljenih ciljev poslovanja. Dolgoletne izkušnje zaposlenih, pridobljene reference in tržno prilagojeni proizvodni programi že vsa leta dajejo podjetju lepe možnosti nadaljnjega razvoja, tako v tehnološkem smislu pri zagotavljanju ustreznosti proizvodov, kot tudi ekonomskem v pridobivanju pomembnega deleža tudi na zahtevnih trgih držav članic EU. Poslovanje podjetja je bilo že leta 2000 usklajeno z zahtevami mednarodnega standarda za zagotavljanje kakovosti ISO 9001:2000 ter ostalimi potrebnimi certifikati, ki omogočajo nadaljnje uveljavljanje podjetja na evropskih tržiščih. V vseh letih obstoja je poslovanje podjetja uspešno, saj z okoli 80 zaposlenimi dosega ustrezen obseg prihodkov od prodaje in zastavljeno rast. Dobri poslovni rezultati v letu 2008, v katerem je podjetje preseglo 7,5 mio EUR skupnih prihodkov in ustvarilo soliden poslovni rezultat, pomenijo veliko spodbudo in obveznosti vseh zaposlenih za doseganje zastavljenih ciljev. Vse poslovne funkcije v podjetju so usmerjene k cilju obvladovanja kakovosti v vseh segmentih poslovanja, kar bo v pričakovanih težkih finančnih razmerah, podjetje obdržalo na začrtani poti. Srednjeročni cilji razvoja podjetja predvidevajo nadaljnjo tehnološko prenovu, kakor tudi pospešeno rast poslovanja in deleža izvoza pri enakem številu zaposlenih. Jasno opredeljene naloge in cilji na vseh nivojih poslovanja zagotavljajo stabilno doseganje kakovosti poslovanja in s tem še večji ugled podjetja kot solidnega poslovnega partnerja pri kupcih, dobaviteljih in bančnih institucijah, tako v Sloveniji, kakor tudi izven nje (Meblo a+a d.o.o., predstavitev podjetja Meblo a+a d.o.o., 2008).

V prilogi 3 je prikazan organigram podjetja Meblo a+a, ki prikazuje delitev dela v podjetju, katere enote ima podjetje, kako so te enote razdeljene znotraj podjetja in kakšna je hierarhija med posameznimi enotami.

2 ANALIZA SREDSTEV

Sredstva lahko opredelimo kot ekonomske dejavnike, ki jih upravlja (uravnava) oziroma z njimi razpolaga podjetje in katerih vrednost je lahko objektivno določiti v trenutku pridobitve. Za njihovo opredelitev moramo upoštevati tri ključne elemente (Hočevvar, Igličar & Zaman, 1998, str. 25):

- sredstva morajo biti ekonomski dejavnik, kar pomeni, da morajo zagotavljati trenutne oziroma prihodnje koristi podjetju
- upravljanje ekonomskih dejavnikov oziroma sredstev pomeni, da z njimi podjetje svobodno razpolaga
- sredstvom je praviloma relativno lahko določiti ceno oziroma vrednost, ko so se pridobila

Sredstva, ki so vključena v poslovni sistem stalno spreminjajo svoje pojavne oblike. Nekatera se pri tem preoblikujejo hitreje, nekatera pa počasneje. Po Slovenskih računovodskih standardih se sredstva delijo na dolgoročna sredstva, kratkoročna sredstva in na kratkoročne aktivne časovne razmejitve. Pod dolgoročna sredstva prištevamo stvari in pravice, katere s sodelovanjem v poslovnem procesu postopno prenašajo svojo vrednost na poslovne učinke in ki se v svojo prvotno obliko preoblikujejo v obdobju, ki je daljše od leta dni. S kratkoročnimi sredstvi pa razumemo stvari, pravice in denar, ki se v poslovnem procesu porabijo in se vrnejo v prvotno obliko v obdobju, ki je krajše od leta dni (Slovenski računovodski standardi, 2006, str. 185-186).

Tabela 1: Obseg v (EUR) in struktura sredstev v (%) podjetja Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008

Postavka	2006	%	2007	%	2008	%	I 07/06	I 08/07
1. Dolgoročna sredstva	1.101.138	36,05	1.356.382	40,26	1.427.854	35,76	123,18	105,27
2. Kratkoročna sredstva	1.953.403	63,95	2.012.614	59,74	2.570.659	64,29	103,03	127,73
3. SKUPAJ	3.054.541	100,00	3.368.996	100,00	3.998.513	100,00	110,29	118,69

Vir: Meblo a+a d.o.o., bilanca stanja podjetja Meblo a+a d.o.o. za leta 2006, 2007 in 2008

Iz Tabele 1 lahko razberemo, da so se celotna sredstva podjetja Meblo a+a v obdobju od leta 2006 do 2008 vsako leto povečevala. V letu 2007 so se glede na leto 2006 povečala za 10,29%, v letu 2008 glede na leto 2007 pa za 18,69%. Opazno je znatno povečanje sredstev v letu 2008 v primerjavi s prejšnjima dvema letoma, saj so v tem letu začeli s proizvodnjo signalizacijskih tabel za slovensko avtocestno omrežje, ki so bila potrebna ob uvedbi vinjet. Dolgoročna sredstva so v letu 2006 predstavljala dobrih 36% vseh sredstev v podjetju, kratkoročna sredstva pa nekaj manj kot 64%. V letu 2007 se je razlika med dolgoročnimi in kratkoročnimi sredstvi nekoliko zmanjšala in sicer so bila približno v razmerju 40%-60% v korist kratkoročnih sredstev. Vendar pa so se v primerjavi z letom 2006 povečala predvsem dolgoročna sredstva in to kar za 23,18%, manj pa kratkoročna sredstva in sicer za 3,03%. V

letu 2008 se je razlika med dolgoročnimi in kratkoročnimi sredstvi ponovno nekoliko povečala, predvsem na račun zadnjih. Dolgoročna sredstva so predstavljala 35,76% vseh sredstev v tem letu, delež kratkoročnih sredstev pa je bil 64,29%.

2.1 ANALIZA DOLGOROČNIH SREDSTEV

Dolgoročna sredstva vključujejo oziroma so sestavljena iz opredmetenih osnovnih sredstev, neopredmetenih sredstev in dolgoročnih časovnih razmejitev, naložbenih nepremičnin, dolgoročnih finančnih naložb, dolgoročnih poslovnih terjatev in odloženih terjatev za davek. Opredmetena osnovna sredstva so sredstva, s katerimi podjetje opravlja svojo dejavnost, ki jih izdelava z namenom, da jih bo samo uporabljalo, niso namenjena prodaji v okviru rednega delovanja in jih ima podjetje v lasti ali v finančnem najemu. Mednje spadajo zemljišča, zgradbe, oprema, dolgoletni nasadi in osnovna čreda. Neopredmetena sredstva so naložbe povezane s pridobitvijo materialnih pravic ter z vnaprej dolgoročno vračunanimi stroški (ki naj bi jih imelo podjetje v prihodnosti). Med slednje štejemo pridobljene pravice do industrijske lastnine (koncesija, patent, licenca, blagovna znamka), dolgoročne aktivne časovne razmejitve, dolgoročno odložene stroške razvijanja in naložbe v dobro ime. Dolgoročne finančne naložbe pa se nanašajo na naložbe v druga podjetja in so daljše od leta dni. Njihov osnovni namen je v pridobivanju finančnih prihodkov ter ohranjanju in povečevanju vrednosti vloženih sredstev. V te naložbe spadajo dolgoročne finančne naložbe, razen posojil (naložbe v kapital drugih podjetij) in dana dolgoročna posojila (Slovenski računovodski standardi, 2006, str. 185). Dolgoročne poslovne terjatve prav tako zapadejo v plačilo, ki je daljše od leta dni. Odložene terjatve za davek so zneski davka iz dobička, ki nastanejo zaradi odbitnih začasnih razlik. Odbitne začasne razlike so razlike, katerih posledica so zneski, ki se odštejejo pri ugotavljanju obdavčljivega dobička (davčne izgube) v prihodnjih obdobjih, ko se knjigovodska vrednost sredstva povrne oziroma se knjigovodska vrednost obveznosti poravna (Leva, Flegar, Dular & Linasi, 2007, str. 65-66).

2.1.1 Obseg in struktura dolgoročnih sredstev

Podatke o obsegu in strukturi dolgoročnih sredstev lahko razberemo iz bilance stanja. Slednja je ena izmed glavnih pokazateljev velikosti podjetja. Iz nje lahko razberemo s kakšnim premoženjem podjetje razpolaga na točno določen dan in vire, s katerimi to premoženje financira. Sredstva v bilanci stanja razvrščamo po likvidnosti, obveznosti do virov sredstev pa po zapadlosti. Pri njeni izdelavi pa upoštevamo tako pri sredstvih, kot pri obveznostih do virov sredstev, enako načelo, padanja oziroma naraščanja (likvidnosti in zapadlosti) (Usenik, 2001, str. 84-85).

V Tabeli 2 je predstavljen obseg in struktura dolgoročnih sredstev podjetja Meblo a+a za leta 2006, 2007 in 2008. Skupna dolgoročna sredstva so se v letu 2007 glede na leto 2006

povečala za 23,18%, v letu 2008 glede na leto 2007 pa za 5,27%. Neopredmetena osnovna sredstva in dolgoročne AČR so se v obdobju 2006 do 2008 gibala med 2% in 3% vrednosti vseh skupnih dolgoročnih sredstev v posameznem letu. V letu 2007 so se zmanjšala za 10,44% glede na leto 2006, v letu 2008 pa so se povečala za 33,92% glede na leto 2007. Opredmetena osnovna sredstva so bila v obravnavanem obdobju na približno isti ravni in sicer so predstavljala okoli 94,00% vrednosti dolgoročnih sredstev v posameznem letu. Slednja so se v letu 2007 glede na leto 2006 povečala za 25,61%, v letu 2008 glede na leto 2007 pa za 4,81%. Odložene terjatve za davek pa so se v letu 2007 glede na leto 2006 zmanjšale za 8,68%, leta 2008 pa so se glede na leto 2007 prav tako zmanjšale za 1,30%.

Tabela 2: Obseg v (EUR) in struktura dolgoročnih sredstev v (%) podjetja Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008

Postavka	2006	%	2007	%	2008	%	I 07/06	I 08/07
1. Neopr. osnovna sredstva in dolgoročne AČR	33.287	3,02	29.811	2,20	39.922	2,80	89,56	133,92
2. Opredmetena osnovna sredstva	1.024.776	93,07	1.287.237	94,90	1.349.108	94,49	125,61	104,81
3. Odložene terjatve za davek	43.075	3,91	39.334	2,90	38.824	2,72	91,32	98,70
4. DOLGOROČNA SREDS. SKUPAJ	1.101.138	100,00	1.356.382	100,00	1.427.854	100,00	123,18	105,27

Vir: Meblo a+a d.o.o., bilanca stanja podjetja Meblo a+a d.o.o. za leta 2006, 2007 in 2008

Tabela 3: Obseg v (EUR) in struktura opredmetenih osnovnih sredstev v (%) podjetja Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008

Postavka	2006	%	2007	%	2008	%	I 07/06	I 08/07
1. Zemljišča	322.279	31,45	305.188	23,71	298.911	22,16	94,70	97,94
2. Zgradbe	550.269	53,70	685.759	53,27	619.957	45,95	124,62	90,40
3. Proizvajal. naprave in stroji	152.229	14,85	203.109	15,79	198.941	14,75	133,42	97,95
4. Opred. osn. sreds. v gradn. in izdelavi	0	0,00	93.182	7,24	191.299	14,18	0,00	205,30
5. Predujmi za pridobitev opre.osn. sred.	0	0,00	0	0,00	40.000	2,96	0,00	0,00
6. OPRED. OSN. SRED. SKUPAJ	1.024.777	100,00	1.287.238	100,00	1.349.108	100,00	125,61	104,81

Vir: Meblo a+a d.o.o., bilanca stanja podjetja Meblo a+a d.o.o. za leta 2006, 2007 in 2008

V Tabeli 3 sem podrobneje predstavil obseg in strukturo opredmetenih osnovnih sredstev, saj le-ta predstavljajo največji delež v dolgoročnih sredstvih podjetja Meblo a+a. Iz nje razberemo, da se je vrednost opredmetenih osnovnih sredstev v letih 2006, 2007 in 2008 postopno povečevala. Vrednost zemljišča se v vseh treh obračunskih obdobjih ni spreminjala,

zmanjševal pa se je delež, ki ga zemljišče predstavlja v celotnih opredmetenih osnovnih sredstvih, zaradi povečevanja nekaterih drugih postavk med leti. Leta 2006 je znašal ta delež 31,45%, leta 2007 23,71% in leta 2008 le še 22,16% vrednosti vseh celotnih opredmetenih osnovnih sredstev. Zgradbe predstavljajo največji delež v tej skupini. Leta 2007 se je njihov delež glede na leto 2006 povečal za 24,62%, v letu 2008 pa se je glede na leto 2007 zmanjšal za 9,60%. Pomemben delež predstavljajo tudi proizvajalne naprave in stroji. Njihov obseg se je v vseh treh obravnavanih letih postopno večal, delež, ki ga le-te predstavljajo v celotnih opredmetenih osnovnih sredstvih, pa se je vedno gibal okoli 15%. Ostali dve postavki nimata tako pomembnega deleža, čeprav lahko vidimo, da se je vrednost opredmetenih osnovnih sredstev v gradnji in izdelavi v letu 2008 podvojila glede na leto 2007, na skoraj 15%.

2.1.2 Odpisanost osnovnih sredstev

V vsakem podjetju se osnovna sredstva skozi čas trošijo, z drugo besedo pa pravimo, da osnovna sredstva zastarajo. Vendar pa tega pojava ne moremo natančno meriti. Zato ga poizkušamo izraziti z odpisanostjo osnovnih sredstev. Pri tem pa moramo vedeti, da obstaja večja ali manjša razlika med stopnjo odpisanosti in stopnjo zastarelosti osnovnih sredstev. Razlika je predvsem v tem, da je odpisanost osnovnih sredstev odvisna od načina s katerim se odloči podjetje amortizirati ta sredstva. Stopnjo odpisanosti računamo za vsa sredstva, ki se v podjetju uporabljajo, pri tem pa so izjema le zemljišča in predujmi za opredmetena osnovna sredstva. Z računanjem stopnje odpisanosti osnovnih sredstev ugotovimo kolikšen del teh sredstev je že amortiziran, poleg tega pa poizkušamo zaznati tudi morebitne prihodnje problemske položaje v podjetju z vidika zastarevanja teh sredstev (Pučko, 2006, str. 59).

Pri ocenjevanju odpisanosti osnovnih sredstev si pomagamo s stopnjo odpisanosti, ki jo izračunamo s pomočjo sledeče enačbe:

$$\text{Stopnja odpisanosti} = \frac{\text{Odpisana vrednost osnovnih sredstev}}{\text{Nabavna vrednost osnovnih sredstev}} * 100 \quad (1)$$

V Tabeli 4 sem proučil opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena osnovna sredstva podjetja Meblo a+a. Istočasno pa sem opredmetena osnovna sredstva dodatno razdelil na gradbene objekte in opremo. Stopnja odpisanosti opredmetenih osnovnih sredstev se je iz leta v leto nižala. V letu 2007 se je glede na leto 2006 znižala za 7,99%, leta 2008 pa je glede na leto 2007 prav tako znižala za 1,17%. V vseh treh obravnavanih letih se je stopnja odpisanosti opredmetenih osnovnih sredstev gibala okoli 60% kar pomeni, da ima podjetje Meblo a+a relativno zastarela sredstva. Stopnja odpisanosti gradbenih objektov se je v letu 2007 glede na leto 2006 zmanjšala za 9,17%, leta 2008 pa se je glede na leto 2007 povečala za 10,93%. Stopnja odpisanosti gradbenih objektov se je v tem času gibala od dobrih 41% pa do dobrih 46%, kar pomeni, da le-ta ne spadajo med zastarela sredstva. Podatki triletnega obdobja izkazujejo, da ima podjetje zelo zastarelo opremo, kar bi lahko vplivalo na prihodnje

poslovanje in na morebitne stroške povezane s popravili opreme. Stopnja odpisanosti opreme se je v obravnavanem obdobju gibala med 87% in 91%. Stopnja odpisanosti neopredmetenih sredstev pa je v obravnavanem tri letnem obdobju nihala. Leta 2007 se je glede na leto 2006 povečala za 34,75%, leta 2008 pa se je znižala za 2,70% glede na leto 2007. Leta 2008 je tako znašala 44,97% iz česar razberemo, da neopredmetena osnovna sredstva podjetja niso prav zastarela.

Tabela 4: Stopnja odpisanosti opredmetenih osnovnih sredstev, gradbenih objektov, opreme in neopredmetenih osnovnih sredstev podjetja Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008

Postavka	2006	2007	2008	1 07/06	1 08/07
1. Nabavna vrednost opredmetenih osnovnih sredstev	2.882.087	3.162.245	3.258.825	109,72	103,05
2. Odpisana vrednost opredmetenih osnovnih sredstev	1.857.311	1.875.008	1.909.717	100,95	100,95
3. Stopnja odpisanosti opredmetenih osnovnih sredstev	64,44	59,29	58,60	92,01	98,83
4. Nabavna vrednost gradbenih objektov	1.019.169	1.178.048	1.155.698	115,59	98,10
5. Odpisana vrednost gradbenih objektov	468.900	492.289	535.740	105,00	108,83
6. Stopnja odpisanosti gradbenih objektov	46,00	41,79	46,36	90,83	110,93
7. Nabavna vrednost opreme	1.539.266	1.585.827	1.572.917	103,02	99,19
8. Odpisana vrednost opreme	1.388.411	1.382.719	1.373.977	99,59	99,37
9. Stopnja odpisanosti opreme	90,20	87,19	87,35	96,67	100,18
13. Neodpisana vrednost neopred. osnovnih sredstev	50.662	55.428	72.545	109,41	130,88
14. Odpisana vrednost neopred. osnovnih sredstev	17.376	25.617	32.623	147,43	127,35
15. Stopnja odpisanosti neopred. osnovnih sredstev	34,30	46,22	44,97	134,75	97,30

Vir: Meblo a+a d.o.o., poslovno poročilo podjetja Meblo a+a d.o.o. za leta 2006, 2007 in 2008; Meblo a+a d.o.o., bilanca stanja podjetja Meblo a+a d.o.o. za leto 2006, 2007 in 2008

2.1.3 Tehnična opremljenost dela

S pomočjo tehnične opremljenosti dela izračunamo kakšno je v podjetju razmerje med vrednostjo opredmetenih osnovnih sredstev (na primer proizvodne opreme), ter številom zaposlenih v podjetju. Tehnična opremljenost dela vpliva na uspešnost vsakega delavca, saj je le-ta v primeru boljše opreme bolj produktiven in posledično prinaša podjetju večje koristi. Višji kot je izračunani koeficient tehnične opremljenosti dela, večja je uspešnost poslovanja podjetja.

Iz enačbe (2) je razvidno, da tehnično opremljenost dela izračunamo kot razmerje med nabavno vrednostjo osnovnih sredstev in številom zaposlenih.

$$\text{Tehnična opremljenost dela} = \frac{\text{Nabavna vrednost opredmetenih osnovnih sredstev}}{\text{Število zaposlenih}} \quad (2)$$

Tabela 5: Tehnična opremljenost dela na zaposlenega v podjetju Meblo a+a d.o.o. na dan 31.12. za leta 2006, 2007 in 2008

Postavka	2006	2007	2008	I 07/06	I 08/07
1. Nabavna vrednost opredmetenih osnovnih sredstev	2.882.087	3.162.245	3.258.825	109,72	103,05
2. Nabavna vrednost opreme	1.539.266	1.585.827	1.572.917	103,02	99,19
3. Št. zaposlenih na dan 31.12.	83	83	81	100,00	97,59
4. Tehnična opremlj. dela I (1/3)	34.724	38.099	40.232	109,72	105,60
5. Tehnična opremlj. dela II (2/3)	18.545	19.106	19.419	103,03	101,64

Vir: Meblo a+a d.o.o., poslovno poročilo podjetja Meblo a+a d.o.o. za leta 2006, 2007 in 2008; Meblo a+a d.o.o., bilanca stanja podjetja Meblo a+a d.o.o. za leta 2006, 2007 in 2008

Tabela 5 prikazuje tehnično opremljenost dela na zaposlenega v podjetju Meblo a+a. Tehnična opremljenost dela I nam prikazuje, da se je le-ta v letu 2007 glede na leto 2006 povečala za 9,72%, v letu 2008 pa se je v primerjavi z letom 2007 prav tako povečala za 5,60%. Razlog za to je predvsem v povečanju nabavne vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev, saj se je slednja leta 2007 glede na leto 2006 povečala za 9,72%, leta 2008 pa glede na leto 2007 za 3,05%. Istočasno pa se število zaposlenih v podjetju skorajda ni spreminjalo. Padec je le v letu 2008, ko se je število zaposlenih zmanjšalo za 2. Tudi tehnična opremljenost dela II se je v obravnavanem obdobju povečevala. Leta 2007 se je v primerjavi z letom 2006 povečala za 3,03%, v letu 2008 pa se je v primerjavi z letom 2007 povečala za 1,64%. Razloge za povečanje gre iskati v povečanju nabavne vrednosti opreme iz leta v leto ter skoraj konstantnemu številu zaposlenih.

2.2 ANALIZA KRATKOROČNIH SREDSTEV

Med kratkoročna sredstva štejemo zaloge, kratkoročne finančne naložbe, kratkoročne poslovne terjatve, sredstva za prodajo in dobroimetje naloženo pri bankah, čeke ter gotovino (Slovenski računovodski standardi, 2006, str. 185).

Po Slovenskih računovodskih standardih so zaloge opredeljene kot opredmetena sredstva. Ta sredstva naj bi bila uporabljena pri proizvodnji proizvodov ali opravljanju storitev, torej pri proizvodnji z namenom prodaje ter prodaji v okviru rednega poslovanja. K zalogam prištevamo material, surovine in drobni inventar, nedokončano proizvodnjo in polproizvode, dokončano proizvodnjo in trgovsko blago (Slovenski računovodski standardi, 2006, str. 33). Kratkoročne finančne naložbe so sredstva podjetja naložena v druga podjetja s pogodbenim rokom, ki mora biti krajši od enega leta. Namenjena so doseganju prihodkov od financiranja. Delimo jih na kratkoročno dana posojila, kratkoročne finančne naložbe razen posojil (to so delnice in deleži v družbah v skupini, druge delnice in deleži ter druge kratkoročne finančne

naložbe) (Slovenski računovodski standardi, 2006, str. 25-26). Kratkoročne poslovne terjatve pa so terjatve, ki zapadejo v plačilo v največ letu dni. Mednje spadajo kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini, do kupcev in do drugih. K dobroimetju pri bankah, čekom in gotovini spadajo sredstva, ki so v blagajni podjetja v obliki gotovine in dobroimetje na računih pri bankah (Slovenski računovodski standardi, 2006, str. 38-39).

2.2.1 Obseg in struktura kratkoročnih sredstev

Prav tako kot podatke o dolgoročnih sredstvih tudi podatke o kratkoročnih sredstvih najdemo v bilanci stanja podjetja.

Tabela 6: Obseg v (EUR) in struktura kratkoročnih sredstev v (%) podjetja Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008

Postavka	2006	%	2007	%	2008	%	I 07/06	I 08/07
1. Zaloge	711.657	36,43	987.017	49,04	854.665	33,32	138,69	86,59
2. Kratkoroč. poslovne terjatve	1.234.761	63,21	1.022.938	50,83	1.561.077	60,73	82,85	152,61
3. Denarna sredstva	6.986	0,36	2.659	0,13	154.917	6,03	38,06	5.826,14
4. SKUPAJ KRAT. SREDS.	1.953.404	100,00	2.012.614	100,00	2.570.659	100,00	103,03	127,73

Vir: Meblo a+a d.o.o., bilanca stanja podjetja Meblo a+a d.o.o. za leta 2006, 2007 in 2008

Kratkoročna sredstva, ki so prikazana v Tabeli 6 naraščajo v podjetju Meblo a+a vsako leto. V letu 2007 so se glede na leto 2006 povečala za 3,03%, v letu 2008 pa za kar 27,73% v primerjavi z letom 2007. Največji delež med kratkoročnimi sredstvi predstavljajo kratkoročne poslovne terjatve. V letu 2006 so predstavljale nekaj več kot 63% vseh kratkoročnih sredstev v tem letu. V letu 2007 so se kratkoročne poslovne terjatve zmanjšale za 17,15% glede na leto 2006, v letu 2008 pa so se povečale za 52,61% glede na leto 2007. Tudi zaloge predstavljajo pomemben delež v kratkoročnih sredstvih podjetja. V letu 2007 so se povečale za 38,69% glede na leto poprej, v letu 2008 pa so se zmanjšale za 13,41% v primerjavi z letom 2007. Denarna sredstva ne predstavljajo velikega deleža v celotnih kratkoročnih sredstvih podjetja v prvih dveh obravnavanih letih. V letu 2006 so predstavljala 0,36%, v letu 2007 pa 0,13%. Opazna pa je razlika v letu 2008, saj so se denarna sredstva v primerjavi z letom 2007 povečala za kar 5.726,14%, to pa predvsem zaradi boljšega in uspešnejšega poslovanja podjetja v tem obdobju.

2.2.2 Hitrost obračanja obratnih sredstev

»Za obratna sredstva je značilno, da so to tista poslovna sredstva, ki hitro spreminjajo svojo obliko in ki se že v enem poslovnem procesu pretvorijo iz ene v različne druge oblike, ob zaključku procesa pa se ponovno spreminjajo v svojo začetno obliko. Zato pravimo, da je zanje značilno obračanje« (Pučko, 2006, str. 121).

Hitrost obračanja obratnih sredstev je pomemben dejavnik uspešnosti poslovanja podjetja. Podjetje lahko zato ustvarja večji poslovni uspeh z obstoječim obsegom obratnih sredstev, če je hitrost obračanja teh sredstev večja. Hitrost obračanja obratnih sredstev nam pokaže koeficient obračanja obratnih sredstev in čas trajanja enega obrata.

Koeficient obračanja obratnih sredstev je opredeljen kot razmerje med prometom v obdobju in povprečnim stanjem obratnih sredstev, kot je razvidno iz enačbe (3). Pove nam kolikokrat se obratna sredstva obrnejo v določenem obdobju. Najpogosteje ga izračunavamo za letna obdobja, v določenih primerih pa tudi za krajša obdobja (trimesečja v primeru sezonskih nihanj v podjetju).

$$\text{Koeficient obračanja obratnih sredstev} = \frac{\text{Promet v obdobju}}{\text{Povprečno stanje obratnih sredstev}} \quad (3)$$

Iz dobljenega koeficienta obračanja obratnih sredstev lahko izračunamo trajanje enega obrata, ki nam pove koliko dni traja en obrat. Izračunamo ga tako, da število dni v obdobju delimo s koeficientom obračanja obratnih sredstev, kot lahko vidimo v enačbi (4).

$$\text{Trajanje obrata} = \frac{\text{Število dni v obdobju}}{\text{Koeficient obračanja obratnih sredstev}} \quad (4)$$

Tabela 7 izkazuje, da se je obračanje obratnih sredstev v podjetju Meblo a+a v letu 2007 poslabšalo glede na leto 2006 in sicer je bilo za 4 dni daljše. V letu 2008 pa se je glede na leto 2007 izboljšalo za kar 15 dni. Razloga za izboljšanje sta boljše obračunavanje zalog (dnevi vezave zalog so krajši za 9 dni) in boljše upravljanje terjatev (dnevi vezave terjatev so krajši za 13 dni). Če vzamemo v analizo leto 2008 pomeni, da so se obratna sredstva v tem letu obrnila 2,98-krat, obrat pa je trajal približno 122 dni. Tudi koeficient obračanja zalog je v preučevanem obdobju nihal in se v zadnjem letu močno izboljšal. Le-ta je v letu 2008 znašal 7,42, kar pomeni, da so se zaloge v tem letu obrnile 7,42-krat, obrat pa je trajal dobrih 49 dni. Le koeficient obračanja terjatev je neprestano rasel. Iz slednjega lahko razberemo, da so se v letu 2008 terjatve obrnile 5,65-krat, obrat pa je trajal dobrih 64 dni.

Tabela 7: Koeficient obračanja obratnih sredstev, zalog in terjatev za podjetje Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008

Postavka	2006	2007	2008	I 07/06	I 08/07
1. Poslovni odhodki	4.711.758	5.264.344	6.829.869	111,73	129,74
2. Poslovni prihodki	4.740.730	5.352.868	7.293.907	112,91	136,26
3. Povprečna obratna sredstva	1.718.653	1.983.009	2.288.748	115,38	115,42
4. Povprečni obseg zalog	664.611	849.337	920.841	127,79	111,96
5. Povprečni obseg terjatev	1.041.036	1.128.850	1.292.008	108,44	114,45
6. Koef. obrača. obratnih sred. (1/3)	2,74	2,65	2,98	96,72	112,45
7. Dnevi vezave obrat. sred. (365/6)	133,21	137,74	122,48	103,40	88,92
8. Koeficient obrača. zalog (1/4)	7,09	6,20	7,42	87,45	119,68
9. Dnevi vezave zalog (365/8)	103,11	58,87	49,19	57,09	83,56
10. Koeficient obrača. terjatev (2/5)	4,55	4,74	5,65	104,18	112,87
11. Dnevi vezave terjatev (365/10)	80,22	77,00	64,60	95,99	88,60

Vir: Meblo a+a d.o.o., bilanca stanja podjetja Meblo a+a d.o.o. za leta 2006, 2007 in 2008; Meblo a+a d.o.o., izkaz poslovnega izida podjetja Meblo a+a d.o.o. za leta 2006, 2007 in 2008

3 ANALIZA ZAPOSLENIH

Hiter razvoj svetovnega gospodarstva ni odvisen le od najmodernejših in visoko tehnoloških strojev in naprav, ki jih podjetja uporabljajo v proizvodnji, ampak je v ozadju vsega najpomembnejši dejavnik človek, ki lahko nastopa v vlogi izumitelja, ustvarjalca, sodelavca ali izvajalca. Kljub vsem finančnim sredstvom s katerimi razpolagajo podjetja in s pomočjo katerih kupijo vse, kar potrebujejo v proizvodnji, je še vedno človek tisti, ki je zmožen udeležiti in doprinesiti podjetju novo vrednost v obliki kapitala. Ljudje - delavci so najpomembnejša prvina vsakega poslovnega procesa. (Mihelčič, 2004, str. 19).

Zaposlene v podjetju lahko tako analiziramo s pomočjo različnih kriterijev. Najbolj pogosti kriteriji so glede na obseg oziroma število zaposlenih, glede na strukturo zaposlenih, glede izkoriščenosti delovnega časa ali glede na dinamiko. Pri analizi zaposlenih v podjetju Meblo a+a sem se osredotočil na število zaposlenih, strukturo zaposlenih, pri kateri sem prikazal stopnjo izobrazbe zaposlenih, strukturo zaposlenih po starosti in strukturo zaposlenih po spolu ter na strukturo izrabe delovnega časa.

3.1 ŠTEVILO ZAPOSLENIH

Pri analizi zaposlenih z vidika števila, sem uporabil podatke, ki jih je podjetje Meblo a+a izkazovalo v poslovnih poročilih podjetja, na začetku in koncu posameznega poslovnega leta.

Tabela 8 izkazuje, da se povprečno število zaposlenih v obravnavanem obdobju, to je od leta 2006 do leta 2008, ni bistveno spreminjalo. Povprečno število zaposlenih je bilo v letu 2007 za 1,19% manjše kot v letu 2006. V letu 2008 pa je bilo v povprečju za 1,20% manj

zaposlenih kot v letu 2007. V letu 2006 se je število zaposlenih od 31.1. do 31.12. zmanjšalo za 1 zaposlenega in sicer iz 84 na 83 zaposlenih. V letu 2007 je ostalo število zaposlenih enako. V letu 2008 pa se je število zaposlenih v obdobju od 31.1. do 31.12. zmanjšalo iz 83 na 81. Iz obravnavanega obdobja lahko razberemo, da podjetje kljub povečanemu obsegu poslovanja ni zaposlovalo novih delavcev in da so bili le-ti produktivnejši. Razlog upada števila zaposlenih pa je v upokojevanju starejših delavcev.

Tabela 8: Obseg zaposlenih v podjetju Meblo a+a d.o.o. na dan 31.12. za leta 2006, 2007 in 2008

Postavka	2006	2007	2008	I 07/06	I 08/07
1. Število zaposlenih na dan 31.1	84	83	83	98,81	100,00
2. Število zaposlenih na dan 31.12	83	83	81	100,00	97,59
3. Povprečno število zaposlenih	84	83	82	98,81	98,80

Vir: Meblo a+a d.o.o., poslovno poročilo podjetja Meblo a+a d.o.o. za leta 2006, 2007 in 2008

3.2 STRUKTURA ZAPOSLENIH

Pri preučevanju strukture zaposlenih v podjetjih ločimo oziroma poznamo različne kadrovske strukture. Med najbolj uporabljenimi in razširjenimi strukturami so struktura zaposlenih po izobrazbi, struktura zaposlenih glede na spol, starostna struktura, struktura zaposlenih po kvalificiranosti in struktura zaposlenih delavcev in uslužbencev (Pučko, 2006, str. 65). V nalogi sem analiziral strukturo zaposlenih po izobrazbi, strukturo zaposlenih po spolu in strukturo zaposlenih po starosti.

3.2.1 Struktura zaposlenih po izobrazbi

Struktura zaposlenih po izobrazbi v podjetju Meblo a+a za leta 2006, 2007 in 2008 je prikazana v Tabeli 9. Iz nje je razvidno, da se izobrazbena struktura v podjetju v obravnavanem obdobju ni veliko spreminjala. Največji odstotek predstavljajo zaposleni s I. stopnjo izobrazbe. Število le-teh pa se je v obravnavanem obdobju postopno zmanjševalo, predvsem zaradi upokojevanja. V povprečju so zaposleni s I. stopnjo izobrazbe v obdobju od leta 2006 pa do leta 2008 predstavljali 44% vseh zaposlenih. Sledijo zaposleni s IV. in V. stopnjo izobrazbe. Njihov delež se giblje v obravnavanem obdobju okoli 18%. Število zaposlenih s VI. in VII. stopnjo izobrazbe se v obravnavanem obdobju sploh ni spremenilo (podjetje je imelo po 3 zaposlene s VI. in s VII. stopnjo). V podjetju odstopa predvsem visok delež nižje kvalificiranih delavcev, kar je odraz vrste proizvodnje, ki jo podjetje opravlja in za katero ne potrebuje velikega števila visoko kvalificiranih delavcev. V prihodnjih letih pa bi podjetje moralo nameniti dodatno pozornost tudi zaposlovanju višje kvalificiranih delavcev, predvsem kar se tiče področja marketinga in razvoja novih produktov.

Tabela 9: Struktura zaposlenih glede na stopnjo izobrazbe za podjetje Meblo a+a d.o.o. na dan 31.12. za leta 2006, 2007 in 2008

Stopnja izobrazbe	2006	%	2007	%	2008	%	I 07/06	I 08/07
I.	38	45,78	37	44,58	35	43,20	97,37	94,59
II.	8	9,64	8	9,64	7	8,64	100,00	87,50
III.	2	2,41	2	2,41	3	3,70	100,00	150,00
IV.	14	16,87	15	18,10	14	17,28	107,14	93,33
V.	15	18,10	15	18,10	16	19,75	100,00	106,67
VI.	3	3,62	3	3,62	3	3,70	100,00	100,00
VII.	3	3,62	3	3,62	3	3,70	100,00	100,00
SKUPAJ	83	100,00	83	100,00	81	100,00	100,00	97,59

Vir: Meblo a+a d.o.o., poslovno poročilo podjetja Meblo a+a d.o.o. za leta 2006, 2007 in 2008

3.2.2 Struktura zaposlenih po starosti

V Tabeli 10 je prikazana struktura zaposlenih po starosti v podjetju Meblo a+a za obdobje 2006, 2007 in 2008.

Tabela 10: Struktura zaposlenih po starosti v podjetju Meblo a+a d.o.o. na dan 31.12. za leta 2006, 2007 in 2008

Postavka	2006	%	2007	%	2008	%	I 07/06	I 08/07
1. Do vključno 25 let	2	2,41	3	3,61	3	3,70	150,00	100,00
2. Od 26 do vključno 35 let	11	13,25	14	16,87	16	19,75	127,27	114,29
3. Od 36 do vključno 45 let	19	22,89	20	24,10	18	22,22	105,26	90,00
4. Od 46 do vključno 55 let	39	46,99	34	40,96	31	38,27	87,18	91,18
5. Nad 56 let	11	13,25	12	14,46	13	16,04	109,10	108,33
6. SKUPAJ	83	100,00	83	100,00	81	100,00	100,00	97,59

Vir: Meblo a+a d.o.o., poslovno poročilo podjetja Meblo a+a d.o.o. za leta 2006, 2007 in 2008

Iz starostne strukture zaposlenih je razvidno, da se število delavcev v prvih treh skupinah v obravnavanem obdobju ni bistveno spreminjalo. Najmanj je zaposlenih v 1. starostni skupini, ki zajema zaposlene do vključno 25 leta. Največ zaposlenih pa je v 4. starostni skupini, ki vključuje zaposlene od 46 do vključno 55 leta. V letu 2006 je delež teh delavcev, glede na število vseh delavcev v podjetju predstavljal 46,99%. V letu 2007 se je ta delež zmanjšal na 40,96%, v letu 2008 pa na 38,27%. Istočasno pa se je povečeval delež delavcev v zadnji, 5. starostni skupini. Število zaposlenih se je iz 11 delavcev v letu 2006 povzpelo na 12 v letu 2007 in na 13 v letu 2008. Iz tega je razvidno, da povprečna starost zaposlenih v podjetju narašča, kar bi lahko v prihodnosti predstavljalo precejšen problem, saj se bo lahko posledično število bolniških odsotnosti drastično povečalo s tem pa se bodo povečali tudi stroški podjetja.

3.2.3 Struktura zaposlenih po spolu

Strukturo zaposlenih po spolu v podjetju Meblo a+a za leta 2006, 2007 in 2008 prikazuje Tabela 11.

Tabela 11: Struktura zaposlenih po spolu za podjetje Meblo a+a d.o.o. na da 31.12. za leta 2006, 2007 in 2008

Postavka	2006	%	2007	%	2008	%	I 07/06	I 08/07
1. Moški	51	61,45	51	61,45	49	60,49	100,00	96,08
2. Ženske	32	38,55	32	38,55	32	39,51	100,00	100,00
3. SKUPAJ	83	100,00	83	100,00	81	100,00	100,00	97,59

Vir: Meblo a+a d.o.o., poslovno poročilo podjetja Meblo a+a d.o.o. za leta 2006, 2007 in 2008

Iz zgornje tabele lahko razberemo, da je bilo v podjetju Meblo a+a zaposlenih več moških kot žensk. V letu 2006 in 2007 se število moških in žensk v podjetju ni spremenilo. Moških je bilo 51, kar predstavlja nekaj več kot 61% vseh zaposlenih, žensk pa 32 kar predstavlja približno 38% vseh zaposlenih. V letu 2008 se je število moških za 3,92% znižalo in sicer iz 51 na 49 zaposlenih, število žensk pa je ostalo nespremenjeno. Razlog zmanjšanja števila zaposlenih v podjetju je v upokojevanju.

3.3 STRUKTURA IZRABE DELOVNEGA ČASA

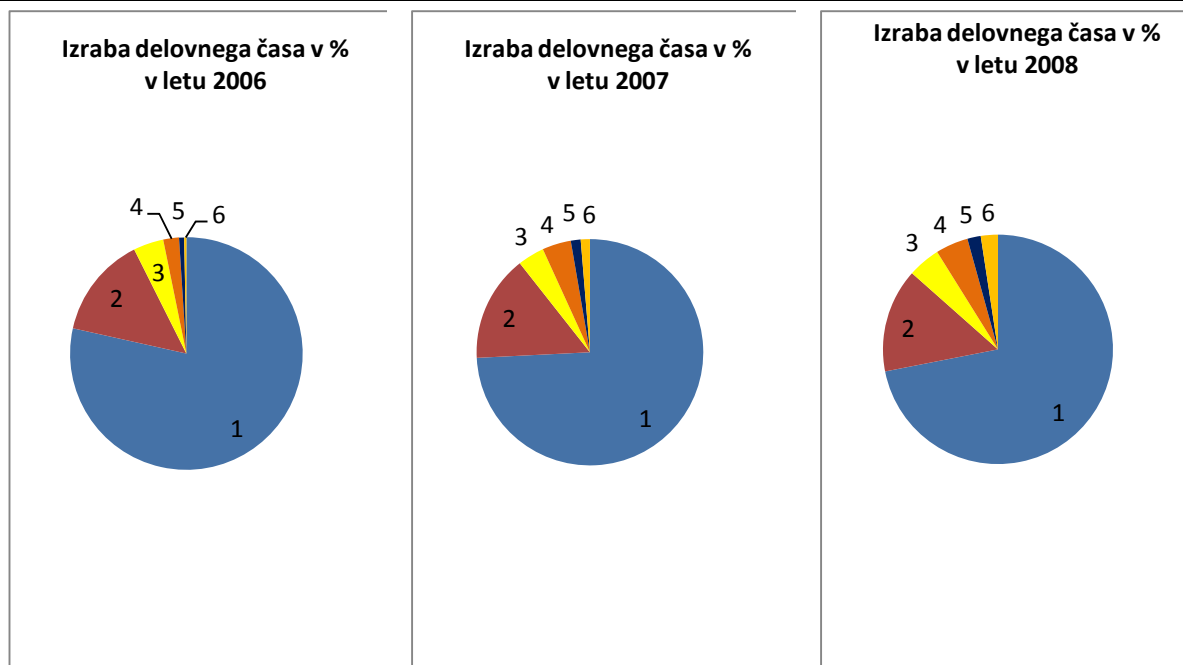
Slika 1 prikazuje strukturo izrabe delovnega časa v podjetju Meblo a+a v letih 2006, 2007 in 2008.

Iz spodnjih slik je razvidno, da je bilo v podjetju največ delovnega časa porabljenega za redno delo, temu sledijo prazniki in dopusti, akordno delo, bolniške odsotnosti in nadurno delo. Opazno je predvsem vsakoletno povečevanje deleža bolniških odsotnosti, katere razlog bi lahko bil v staranju delovne sile. V prihodnjih letih bi se lahko ta delež še dodatno povečeval, kar za podjetje vsekakor ni dobro in zaželeno. Zato morajo začeti v podjetju več pozornosti namenjati problemu staranja delovne sile in zaposlovanju mladih kadrov. Tudi delež nadurnega dela se je iz leta v leto povečeval, kar bi lahko bila posledica povečanja naročil, predvsem na programu signalizacije.

- 1redno delo
- 2prazniki, dopusti
- 3akordno delo
- 4bolniška odsotnost v breme podjetja
- 5nadurno delo
- 6bolniška odsotnost v breme zdravstvene skupnosti

Slika 1: Struktura izrabe delovnega časa v podjetju Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008

Leto	1	2	3	4	5	6
2006	78,50	14,10	4,20	2,20	0,70	0,30
2007	74,20	15,20	3,80	4,10	1,40	1,30
2008	72,20	14,70	4,60	4,60	1,90	2,40

Vir: Meblo a+a d.o.o., poslovno poročilo podjetja Meblo a+a d.o.o. za leta 2006, 2007 in 2008

4 ANALIZA POSLOVNIH FUNKCIJ

Poslovne funkcije so funkcije, ki zagotavljajo ponavljanje poteka poslovnega kot obnovitvenega procesa. V podjetju se tako srečujemo z različnimi funkcijami, najpomembnejše med njimi pa so prav gotovo proizvodna, prodajna, finančna in nabavna funkcija. Poslovni proces združbe lahko razčlenimo na delne poslovne procese oz. temeljne poslovne funkcije, ki so v razvitih gospodarstvih naslednje (Mihelčič, 2004, str. 10):

- kadrovska
- tehnična
- nakupna ali nabavna
- funkcija ustvarjanja poslovnih učinkov
- prodajna
- finančna

Poslovne funkcije se v podjetjih nekatere bolj, druge manj, navezujejo ena na drugo. V nekaterih primerih pa so lahko povezane tudi z večjim številom, tako poslovnih kot drugih funkcij. V diplomski nalogi sem v okviru analize poslovnih funkcij, analiziral nabavno, proizvodno, prodajno in finančno funkcijo v podjetju Meblo a+a.

4.1 ANALIZA NABAVE

Glavna naloga nabave je v zagotavljanju poslovnih prvin podjetju. V najširšem smislu štejemo v nabavo preskrbo delovnih predmetov, delovne sile, delovnih sredstev in tudi tujih storitev. V ožjem smislu pa štejemo v nabavo le preskrbo delovnih predmetov (Pučko, 2006 str. 76). Nabava mora torej zagotoviti ustvarjanje poslovnih učinkov po materialni plati. Zato je treba zagotoviti najprimernejše predmete dela, po najugodnejših cenah, v zadostnih količinah in v pravočasnem času.

Danes nabavna funkcija ne zajema več le naročanja, prevzemanja in skladiščenja delovnih predmetov - to je surovin in drugega reprodukcijskega materiala, polizdelkov in nedokončane proizvodnje ter dokončanih izdelkov, ampak ima tudi širši pomen. Pomembna je tudi njena povezanost z drugimi (pod)funkcijami v podjetju, saj se na ta način povečuje gospodarnost pri nabavljanju delovnih predmetov. S temi (pod)funkcijami razumemo proučevanje nabavnega trga, odločitve glede dobaviteljev, načrtovanje nabave, odločitve o nabavnih poteh, beleženje in analiziranje nabave, stikov z dobavitelji, izdajanje nalogov za plačilo dobaviteljem in prevzemanje in skladiščenje delovnih predmetov. Poleg tega je nabavna funkcija povezana tudi z ostalimi poslovnimi funkcijami, predvsem s prodajno, proizvodno in s finančno funkcijo.

Z nabavno funkcijo tako želimo doseči oziroma uresničiti dva cilja. Prvi cilj je povezan z zmanjševanjem stroškov samega nabavljanja in skladiščenja delovnih predmetov, drugi pa je povezan z zagotavljanjem nemotenega delovanja drugih poslovnih funkcij, predvsem proizvodnje (Mihelčič, 2004, str. 44-55).

4.1.1 Obseg in struktura nabave

Pri spremljanju in ocenjevanju obsega in strukture nabave lahko upoštevamo številne strukture. Najbolj razširjena možnost je, da poizkušamo nabavo strukturirati in potem spremljati in ocenjevati po naslednjih strukturah (Pučko, 2006 str. 77):

- po velikih skupinah surovin oziroma materiala, ki jih nabavljamo
- po vrstah surovin oziroma materiala
- po vrstah surovin oziroma materiala z vidika njihove namembnosti
- po stopnji deficitarnosti surovin oziroma materialov
- po stopnji uvedenosti v našo proizvodnjo
- po metodi ABC

V Tabelah 12 in 13 sem podrobneje prikazal, katere so tiste države, tako v Evropski Uniji kot tudi izven nje, iz katerih podjetje Meblo a+a uvaža material in surovine, ki ga - jih potrebuje, če želi opravljati svojo dejavnost.

Iz Tabele 12 razberemo, da predstavljajo dobavitelji iz Evropske Unije največji delež med tujimi dobavitelji. Leta 2007 se je v primerjavi z letom 2006 ta delež povečal za 24,69%, v letu 2008 glede na leto 2007 pa za 43,69%. V obravnavanem obdobju pa se je povečeval tudi delež držav dobaviteljic, ki niso članice Evropske Unije. Med slednjimi izstopa predvsem Švica.

Tabela 12: Obseg v (EUR) in struktura uvoza v (%) podjetja Meblo a+a d.o.o. na dobavitelje v Evropski Uniji in izven nje v letih 2006, 2007 in 2008

Postavka	2006	%	2007	%	2008	%	I 07/06	I 08/07
1. Dobavitelji izven držav EU	201.146	24,12	243.395	23,58	335.499	22,83	121,00	137,84
2. Dobavitelji iz EU	632.717	75,88	788.937	76,42	1.133.658	77,17	124,69	143,69
3. SKUPAJ	833.862	100,00	1.032.333	100,00	1.469.157	100,00	123,80	142,31

Vir: Meblo a+a d.o.o., poslovno poročilo podjetja Meblo a+a d.o.o. za leta 2006, 2007 in 2008

Tabela 13 izkazuje, da se je število držav iz katerih podjetje uvaž material v obravnavanem obdobju povečevalo in je v letu 2008 zajemalo skupaj že 9 držav iz Evropske Unije in izven nje. Iz tabele je tudi razvidno, da so največji dobavitelji podjetja iz Italije in Švice. Delež podjetij obeh držav je v vseh treh letih od 2006 do 2008 konstantno naraščal. Pomemben delež pri dobavi surovin in materiala pa so v zadnjih dveh letih predstavljali tudi dobavitelji iz Avstrije. V letu 2007 se je glede na leto 2006 promet z dobavitelji iz Avstrije povečal za kar 1.882,22%, v letu 2008 pa glede na leto 2007 prav tako za visokih 191,23%. Deleži ostalih držav, katerih podjetja prav tako dobavljajo material podjetju Meblo a+a, pa predstavljajo le manjši delež celotnega uvoza.

Tabela 13: Obseg v (EUR) in struktura uvoza v (%) podjetja Meblo a+a d.o.o. po posameznih državah v letih 2006, 2007 in 2008

Postavka	2006	%	2007	%	2008	%	I 07/06	I 08/07
Avstrija	3.020	0,36	59.863	5,80	174.341	11,87	1.982,22	291,23
Italija	614.941	73,74	718.071	69,56	803.320	54,68	116,77	111,87
Švedska	12.651	1,52	9.718	0,94	8.264	0,56	76,82	85,04
Švica	189.008	22,67	235.419	22,80	329.206	22,41	124,56	139,83
Hrvaška	12.138	1,46	7.041	0,68	0	0,00	58,00	0,00
Nemčija	2.105	0,25	1.285	0,12	2.675	0,18	59,94	208,17
BIH	0	0,00	0	0,00	6.293	0,43	0,00	0,00
Francija	0	0,00	0	0,00	42.867	2,92	0,00	0,00
Nizozemska	0	0,00	0	0,00	101.741	6,93	0,00	0,00
Srbija	0	0,00	935	0,09	0	0,00	0,00	0,00
Poljska	0	0,00	0	0,00	450	0,03	0,00	0,00
SKUPAJ	833.862	100,00	1.032.333	100,00	1.469.157	100,00	123,80	142,31

Vir: Meblo a+a d.o.o., poslovno poročilo podjetja Meblo a+a d.o.o. za leta 2006, 2007 in 2008

4.2 ANALIZA PROIZVODNJE

Proizvodnja se lahko opredeli kot proces povezovanja prvin proizvodnega procesa, posledica katerega je nastanek proizvodov, določene kakovosti, količin, proizvedenih po določeni stroškovni ceni in v določeni časovni dinamiki. Z analizo proizvodnje želimo povečati izkoriščenost in učinkovitost proizvodnega procesa. Proizvajalna funkcija pa je ena od pojavnih oblik funkcije ustvarjanja poslovnih učinkov in del poslovnega procesa vsakega proizvodnega podjetja. V industrijskih organizacijah je najobsežnejša po številu nalog, ki jih obsega. Poleg proizvodjalne funkcije v ožjem smislu, ki zajema delovanje v proizvodjalnih obratih, poznamo tudi proizvodjalno funkcijo v širšem smislu. Le-ta obsega proizvodjalno funkcijo v ožjem smislu ter tudi nekatere druge procese kot so vzdrževanje delovnih sredstev, energetiko proizvodjalnih obratov, projektiranje tehnoloških procesov, pripravo materiala, notranji transport, kontrolo kakovosti proizvodov in stroškovno računovodenje (Mihelčič, 2004, str. 70-76).

Proizvodnjo lahko spremljamo na dva načina in sicer iz količinskega vidika in iz vrednostnega vidika. Pri vrednostnem vidiku upoštevamo njeno stroškovno vrednost, kar pomeni, da spremljamo in ocenjujemo stroške proizvodnje (Pučko, 2006, str. 86).

4.2.1 Stroški proizvodnje

V teoriji so stroški cenovno izraženi potroški delovnih sredstev, delovne sile, predmetov dela in storitev pri proučevanem poslovanju. Zato jih lahko razdelimo na stroške materiala, amortizacije, dela in storitev v ožjem smislu (Hočevnar, Igličar & Zaman, 2004, str. 72-75). Podjetje mora strmeti k čim nižjim stroškom, saj si na ta način veča svojo konkurenčnost na trgu v primerjavi z drugimi podjetji iz iste panoge. Pri spremljanju in ocenjevanju stroškov le-te členimo najprej po naravnih vrstah, nato pa jih naprej členimo na neposredne ali izdelavne stroške ter na posredne ali splošne (režijske) stroške (Pučko, 2006, str. 99).

V Tabeli 14 sem analiziral stroške podjetja Mebla a+a v letih 2006, 2007 in 2008 po njihovih naravnih vrstah. Za tako razčlenitev sem se odločil, ker podrobnih podatkov o stroških proizvodnje nisem uspel pridobiti. Stroški prikazani v tej tabeli so tako približki stroškov proizvodnje, saj so na primer v stroških plač zajeti tudi stroški managementa in zaposlenih v računovodstvu ter nekateri drugi stroški, ki niso neposredno vezani na samo proizvodnjo.

Iz spodnje tabele je razvidno, da so se stroški v podjetju v vseh treh obravnavanih letih povečevali. Največ so se povečali v letu 2008, glede na leto 2007, kar za 29,74%, v letu 2007, glede na leto 2006 pa za 11,73%. Največji delež med vsemi stroški v podjetju predstavljajo stroški materiala. Ta delež se v vseh treh letih giblje okoli 50%. V letu 2006 so predstavljali 52,17%, v letu 2007 so predstavljali 47,40%, v letu 2008 pa 51,80% vseh stroškov. Stroški materiala so se v letu 2008 glede na leto 2007 povečali za 41,76%, kar je občutno več, kot pa

je znašalo povečanje v letu 2007 glede na leto 2006, ki je bilo le 1,51%. Povečanje je posledica večjega števila naročil, ki jih je podjetje imelo v letu 2008. Materialnim stroškom sledijo stroški dela, ki zajemajo približno tretjino vseh stroškov. V letu 2006 je bil njihov delež v celotnih stroških 35,74%, v letu 2007 je bil 32,75%, v letu 2008 pa 27,96%. Stroški storitev so se v letu 2007 glede na leto 2006 več kot podvojili. Leta 2007 so se glede na leto 2006 povečali za 114,84%, leta 2008 glede na leto 2007 pa so se povečali za 28,64%. V letu 2008 so predstavljali 16,89% vseh stroškov, leta 2007 17,04% ter v letu 2006 8,86%. Ostale kategorije, pod katere spadajo odpisi zalog in terjatev, amortizacija in drugi stroški, zajemajo le manjši delež celotnih stroškov.

Tabela 14: Obseg v (EUR) in struktura stroškov v (%) podjetja Meblo a+a d.o.o. po naravnih vrstah v letih 2006, 2007 in 2008

Postavka	2006	%	2007	%	2008	%	I 07/06	I 08/07
1. Stroški materiala	2.458.323	52,17	2.495.446	47,40	3.537.639	51,80	101,51	141,76
2. Stroški storitev	417.452	8,86	896.855	17,04	1.153.704	16,89	214,84	128,64
3. Amortizc.	125.169	2,66	129.773	2,47	124.021	1,82	103,68	95,57
4. Odpisi zalog in terjatev	13.575	0,29	4.099	0,08	90.852	1,33	30,20	2.216,44
5. Stroški dela	1.683.848	35,74	1.724.052	32,75	1.909.648	27,96	102,39	110,77
a) Stroški plač	1.187.868	25,21	1.225.516	23,28	1.354.179	19,83	103,17	110,50
6. Drugi pos. odhodki	13.390	0,28	14.119	0,27	14.005	0,21	105,44	99,19
7. SKUPAJ	4.711.758	100,00	5.264.344	100,00	6.829.869	100,00	111,73	129,74

Vir: Meblo a+a d.o.o., izkazi poslovnega izida podjetja Meblo a+a d.o.o. za leta 2006, 2007, 2008

Tabela 15 prikazuje stroške dela, ki jih je imelo podjetje v obravnavanem obdobju. K stroškom dela prištevamo stroške plač, stroške pokojninskih zavarovanj, stroške drugih socialnih zavarovanj in druge stroške dela (regres za letni dopust, stroški prevoza na delo, stroški za prehrano, jubilejne nagrade in odpravnine ter davek na izplačane plače).

Tabela 15: Stroški dela v podjetju Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008

Postavka	2006	%	2007	%	2008	%	I 07/06	I 08/07
1. Stroški plač	1.187.868	70,54	1.225.516	71,08	1.354.179	70,91	103,17	110,50
2. Stroški pokojninskih zavarovanj	132.933	7,89	135.080	7,84	144.296	7,56	101,62	106,82
3. Stroški drugih socialnih zavarovanj	86.121	5,11	88.881	5,16	98.178	5,14	103,20	110,46
4. Drugi stroški dela	276.937	16,45	274.574	15,93	312.995	16,40	99,15	114,00
5. SKUPAJ	1.683.848	100,00	1.724.052	100,00	1.909.648	100,00	102,39	110,77

Vir: Meblo a+a d.o.o., izkazi poslovnega izida podjetja Meblo a+a d.o.o. za leta 2006, 2007, 2008

Iz zgornje tabele je razvidno, da so se stroški dela v obravnavanem obdobju povečevali. V letu 2007 so se glede na leto 2006 povečali za 2,39%, največ pa so se povečali v letu 2008 in sicer glede na leto 2007 kar za 10,77%. Glede na to, da se je število zaposlenih v tem obdobju zmanjšalo je to povečanje predvsem posledica povečanja plač zaposlenih in drugih stroškov dela.

4.3 ANALIZA PRODAJE

Vsako podjetje začne in konča svoje delovanje na trgu. Podjetje poizkuša z analiziranjem le-tega ugotoviti kakšne so trenutne potrebe in želje potrošnikov ter le-te tudi zadovoljiti. Doseganje zastavljenih ciljev podjetja pa je odvisno predvsem od prodajne funkcije. Pri tem je pomemben pristop, ki ga podjetje izbere in s katerim nastopa na trgu, odločitev podjetja za kakšno politiko cen svojih izdelkov se bo odločilo, katerim trgom bo namenilo izdelke, način oglaševanja svojih izdelkov in še bi lahko naštevali.

Prodajna funkcija spada med najpomembnejše poslovne funkcije proizvodnih organizacij. Njen glavni namen je skupaj s proizvodjalno funkcijo zagotoviti pretvorbo izdelkov oziroma storitev v denarna sredstva ter tako ohranjati nepretrganost celotnega poslovnega procesa. Razvoj proizvodjalnih sil skozi čas pa je povzročil spremembe tudi v prodajni funkciji. Le-to lahko danes razčlenimo na dve funkciji - in sicer funkcijo operativne prodaje in funkcijo marketinga. Funkcija operativne prodaje zajema, načrtovanje prodaje, analiziranje stroškov prodaje, skladiščenje izdelkov, prodajanje izdelkov na domačem in tujem trgu, reševanje reklamacij, obveščanje o prodaji in administrativno-tehnično poslovanje. K funkciji marketinga pa spadajo raziskava trga, politika izdelka, politika cene, politika prodaje, ekonomska propaganda in povpraševanje (Lipičnik, 2002, str. 31-32).

Prodajo lahko ocenjujemo po prodajnih trgih, po vrstah proizvodov, po vrstah prodaje, po prodaji izdelkov, materiala, trgovskega blaga in odpadkov, po stopnji uvednosti proizvodov in storitev v poslovni program in po metodi ABC (Pučko, 2006, str. 115). V nadaljevanju sem prikazal in analiziral prodajo podjetja Meblo a+a po prodajnih trgih in predstavil prodajo po prodajnih programih.

4.3.1 Obseg in struktura prodaje

V Tabeli 16 sem prikazal obseg in strukturo prodaje po prodajnih trgih, ki jo je podjetje Meblo a+a zabeležilo v letih 2006, 2007 in 2008. Iz nje izhaja, da se je prodaja v obdobju 2006-2007 večala tako na domačem trgu - kakor tudi na tujih trgih, v obdobju 2007-2008 pa je nekoliko padla, izjema je le domači trg. Največji skok je dosegla leta 2008, glede na leto 2007, saj se je le-ta povečala za kar 53,27% in je znašala dobrih 7,5 mio EUR. Prodaja na domačem trgu se je v letu 2007 glede na leto 2006 povečala za 2,48%, v letu 2008 v

primerjavi z letom 2007 pa kar za 80,19%. Zasluga temu gre predvsem prodaji in montaži prometne signalizacijske opreme za ureditev cestninskih postaj ob uvedbi vinjet. Prodaja v državah članicah EU se je v letu 2007 povečala in sicer za 11,78% glede na leto 2006, v letu 2008 pa je v primerjavi z letom 2007 malenkost padla. Razlog za povečanje v letu 2007 je predvsem v povečanju naročil s strani podjetij iz Italije, Švedske in Francije. Tudi prodaja v državah, ki niso članice EU se je v letu 2007 v primerjavi z letom 2006 povečala, kar za 67,91%, razlog za to pa je bilo znatno povečanje naročil iz Norveške, Rusije in ZDA. V letu 2008 pa se je prodaja v te države nekoliko zmanjšala, in sicer za 0,17% glede na leto 2007.

Tabela 16: Obseg v (EUR) in struktura v (%) prodaje po prodajnih trgih podjetja Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008

Postavka	2006	%	2007	%	2008	%	I 07/06	I 08/07
1. Slovenija	3.229.036	70,38	3.309.151	67,16	5.962.632	78,95	102,48	180,19
2. Države EU	1.182.613	25,78	1.321.906	26,83	1.293.628	17,13	111,78	97,86
3. Osta. države	176.449	3,85	296.273	6,01	295.784	3,92	167,91	99,83
4. SKUPAJ	4.588.101	100,00	4.927.330	100,00	7.552.044	100,00	107,39	153,27

Vir: Meblo a+a d.o.o., poslovno poročilo podjetja Meblo a+a d.o.o. za leta 2006, 2007, 2008

Tabela 17: Obseg v (EUR) in struktura izvoza v (%) na tuje trge podjetja Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008

Postavka	2006	%	2007	%	2008	%	I 07/06	I 08/07
Italija	573.098	42,17	767.569	47,43	831.688	52,33	133,93	108,35
Nemčija	147.968	10,89	97.555	6,03	218.612	13,75	65,93	224,09
Norveška	41.734	3,07	134.994	8,34	187.194	11,78	323,46	138,67
Švedska	141.296	10,40	184.043	11,37	97.612	6,14	130,25	53,04
Francija	122.967	9,05	138.544	8,56	72.664	4,57	112,67	52,44
Anglija	49.182	3,62	45.245	2,80	22.699	1,43	92,09	50,17
ZDA	66.204	4,87	75.011	4,64	43.240	2,72	113,30	57,64
Belgija	49.132	3,62	52.466	3,24	39.325	2,47	106,79	74,95
Švica	0	0,00	2.105	0,13	36.937	2,32	0,00	1.754,73
Malezija	53.322	3,92	55.457	3,42	12.967	0,82	104,00	23,38
Rusija	0	0,00	20.904	1,29	11.973	0,75	0,00	57,28
Poljska	33.193	2,44	30.332	1,87	11.028	0,69	91,38	36,36
Hrvaška	2.965	0,22	4.727	0,29	2.225	0,14	159,43	47,07
Kitajska	0	0,00	0	0,00	1.248	0,08	0,00	0,00
Portugal.	65.779	4,84	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00
Srbija	9.007	0,66	3.196	0,20	0	0,00	35,48	0,00
Avstrija	0	0,00	6.039	0,37	0	0,00	0,00	0,00
BIH	3.217	0,24	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00
Madžars.	0	0,00	114	0,01	0	0,00	0,00	0,00
SKUPAJ	1.359.062	100,00	1.618.179	100,00	1.589.412	100,00	119,07	98,22

Vir: Meblo a+a d.o.o., poslovno poročilo podjetja Meblo a+a d.o.o. za leta 2006, 2007 in 2008

V zgornji tabeli je razvidno, da se je izvoz podjetja Meblo a+a na tuje trge, v obravnavanem obdobju gibal različno. V letu 2007 se je glede na leto 2006 povečal za 19,07%, v letu 2008 pa se je v primerjavi z letom 2007 zmanjšal za 1,78%. Največji izvozni partner podjetja v

vseh treh letih je Italija, katere delež se je v obravnavanem obdobju gibal med 42% in 52%, sledijo ji Nemčija z 13,75% deležem v letu 2008, Norveška, z 11,78% deležem v letu 2008 in Švedska z 6,14% deležem v istem letu.

Tabela 18: Obseg v (EUR) in struktura v (%) prodaje po prodajnih programih podjetja Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008

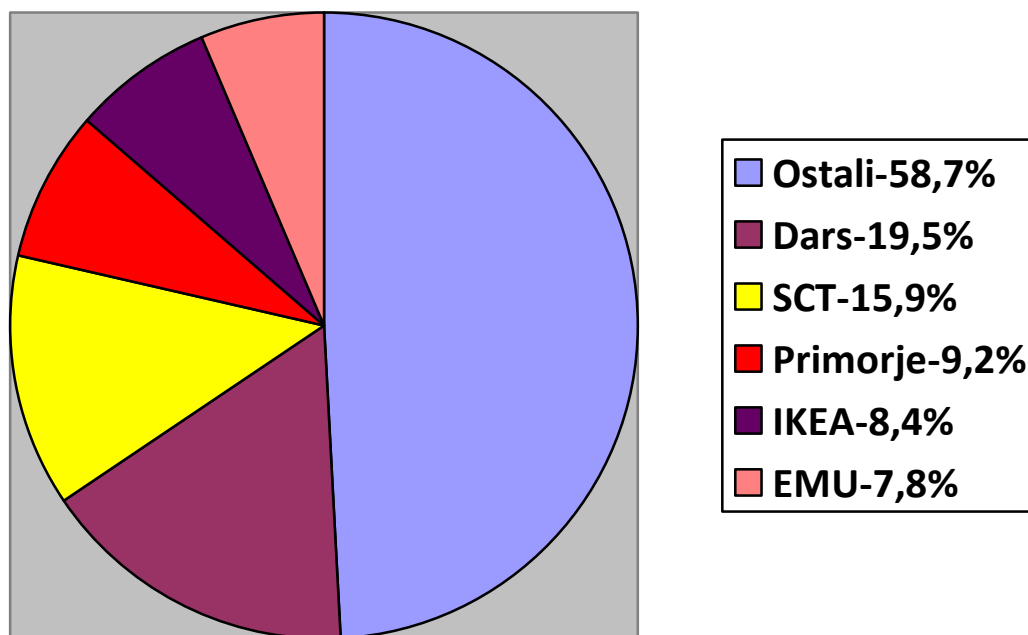
Postavka	2006	%	2007	%	2008	%	I 07/06	I 08/07
1. Signaliz.-doma	2.688.753	99,51	2.883.019	99,46	5.623.230	99,92	107,23	195,05
2. Signaliz.-tujina	13.224	0,49	15.537	0,54	4.553	0,08	116,13	29,30
3. Skupaj signalizacija	2.701.977	58,89	2.898.556	58,83	5.627.783	74,52	107,28	194,16
4. Kovinski program-doma	540.282	28,65	426.132	21,00	339.402	17,64	78,87	79,65
5. Kovinski program-tujina	1.345.842	71,35	1.602.642	79,00	1.584.859	82,36	119,08	98,89
6. Skupaj kovinski program	1.886.124	41,11	2.028.774	41,17	1.924.261	25,48	107,56	94,85
7. SKUPAJ	4.588.101	100,00	4.927.330	100,00	7.552.044	100,00	107,39	153,27

Vir: Meblo a+a d.o.o., poslovno poročilo podjetja Meblo a+a d.o.o. za leta 2006, 2007, 2008

Tabela 18 pa nam prikazuje obseg in strukturo prodaje podjetja Meblo a+a po prodajnih programih. Iz slednje lahko razberemo, da se signalizacijska oprema prodaja v dobrih 99% na domačem trgu in da le zanemarljiv delež tega programa predstavlja prodajo na tujih trgih. Leta 2007 se je prodaja signalizacijske opreme povečala za 7,28% glede na predhodno leto, leta 2008 pa se je le-ta povečala za kar 94,16%, predvsem zaradi prodaje in montaže prometne signalizacijske opreme za ureditev cestninskih postaj ob uvedbi vinjet. Tako se je prodaja signalizacijske opreme na domačem trgu v letu 2008 glede na leto 2007 povečala za kar 95,05%. Iz dobljenih podatkov sklepamo, da ima podjetje še veliko rezerv pri prodaji in trženju tega programa na tujih trgih, predvsem na trgih držav bivše Jugoslavije, kjer se je tako kot v Sloveniji, začelo pospešeno graditi in obnavljati avtocestna omrežja. Iz izračunanih indeksov lahko vidimo, da se je prodaja le-te na tujih trgih v letu 2007 glede na leto 2006 povečala za 16,13%, v letu 2008 pa se je glede na predhodno leto celo zmanjšala za 70,70%. Pri kovinskem programu, ki ga podjetje prav tako izvaja pa je razmerje med prodajo na domačem in tujem trgu povsem obratno. Izdelke iz tega programa podjetje v večini izvažna na tuje trge. Vidimo, da je prodaja tega programa na domačem trgu iz leta v leto padala. Leta 2007 se je glede na predhodno leto zmanjšala za 21,13%, kar se je ponovilo tudi v letu 2008, saj se je le-ta glede na leto 2007 zmanjšala za 20,35%.

Slika 2 prikazuje kateri so največji in najpomembnejši kupci podjetja Meblo a+a v letu 2008 tako na domačem trgu kot tudi na trgih v tujini.

Slika 2: Kupci podjetja Meblo a+a d.o.o. v letu 2008

Vir: Meblo a+a d.o.o., poslovno poročilo podjetja Meblo a+a d.o.o. za leto 2008

Med najpomembnejše domače kupce podjetja Meblo a+a sodijo največja gradbena in cestna podjetja v državi, saj za njih proizvedejo večino signalizacijske opreme, ki zavzema največji delež med prihodki podjetja. To so Dars (2007-12,8%, 2008-19,5%), SCT (2008-15,9%), Primorje (2008-9,2%). Poleg teh so pomembna še podjetja kot na primer Ikea (2007-16,7%, 2008-8,4%), kateri Meblo a+a dobavlja kovinska ogrodja za izdelavo miz in drugih pohištvenih izdelkov ter EMU (2007-8,9%, 2008-7,8%). Zgoraj naštetim podjetjem pa sledijo podjetja z manjšim deležem, kot na primer Ministrstvo za promet, CP Koper, Merkur, TradeLine, B&B, Vegrad, Unitplast in Cestno podjetje Novo Mesto.

4.4 ANALIZA FINANCIRANJA

Tako kot nabava, proizvodnja in prodaja je tudi financiranje ena izmed faz poslovnega procesa. Njena osnovna naloga je usklajevanje razpoložljivega obsega denarnih sredstev s potrebami po njih. Za podjetje je pomembna, saj zagotavlja ostalim funkcijam finančna sredstva, ki jih potrebujejo za funkcioniranje oziroma opravljanje svojih nalog. Pri tem pa je sodelovanje z drugimi funkcijami različno. Na primer z nabavno in prodajno funkcijo je dnevno intenzivno, z naložbeno-tehnično funkcijo bolj dolgoročno, z kadrovsko in proizvodnjo funkcijo pa nekje vmes med dnevno intenzivno in dolgoročno (Mihelčič, 2004, str. 336).

Financiranje podjetja delimo na dva dela, to je na pasivno in aktivno financiranje. Prvo se nanaša na zagotavljanje finančnih virov oziroma finančnih sredstev v podjetju, s tem pa se v podjetju ustvarja sestav obveznosti do virov sredstev. Drugo pa pomeni vlaganje finančnih sredstev v druge oblike sredstev podjetja ter s tem ustvarjanje sestava sredstev podjetja. Tako morajo biti vsa sredstva, ki nastopajo v podjetju, identična vsem njegovim obveznostim do virov sredstev (Pučko, 2006, str. 128).

Pomembnejše naloge povezane s finančno funkcijo so pridobivanje, plasiranje, vlaganje in vračanje finančnih sredstev, preoblikovanje sredstev v reprodukcijskem procesu, optimiranje likvidnosti, urejanje finančnih razmerij, urejanje delitvenega razmerja dohodka, usklajevanje finančnih odnosov pri virih financiranja in optimiranje struktur finančnih sredstev (Lipičnik, 2002, str. 34).

4.4.1 Obseg in struktura obveznosti do virov sredstev

Obveznosti do virov sredstev nam kažejo stanje financiranja podjetja. Povedo nam od kod oziroma iz katerih virov poslovni sistem črpa sredstva in kdo so njegovi lastniki. Ti viri so pravne ali fizične osebe, ki so poslovnemu sistemu s svojimi finančnimi naložbami in dobavami omogočile pridobitev teh sredstev. Med obveznostmi do virov sredstev razlikujemo kapital, rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve, dolgoročne obveznosti, kratkoročne obveznosti in kratkoročne pasivne časovne razmejitve. Obveznosti do virov sredstev pa delimo v štiri skupine. Prve mora podjetje poravnati takoj - takojšnje, druge so kratkoročne, tretje dolgoročne, zadnje pa so trajne. Med slednje štejemo obveznosti do lastnikov, torej tistih, ki so v podjetje vnesli kapital (Hočevár, Zaman & Jörg, 2008, str. 79-80).

Iz Tabele 19 lahko razberemo, da so se obveznosti do virov sredstev v vseh treh obravnavanih letih povečevale. Leta 2007 so se v primerjavi z letom 2006 povečale za 10,29%, v letu 2008 glede na leto 2007 pa za 18,68%. Delež kapitala je v letu 2006 predstavljal 29,75% vseh obveznosti do virov sredstev v tem letu, v letu 2007 je predstavljal 26,63% in v letu 2008 29,62%. Kapital se je v letu 2007 v primerjavi z letom 2006 zmanjšal za 1,26%, v naslednjem letu pa se je v primerjavi z letom 2007 povečal za dobrih 32,00%. To je tudi glavni razlog, zaradi katerega so se tako povečale obveznosti do virov sredstev v letu 2008. Poleg kapitala pa so k njihovem povečanju v letih 2007 in 2008 prispevale tudi rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve ter predvsem kratkoročne obveznosti. Prve so v letu 2006 predstavljale 7,05% in v letu 2007 6,63% vseh obveznosti in so se v letu 2007 glede na leto 2006 povečale za 3,77%. V letu 2008 pa so predstavljale 6,30% vseh obveznosti in so se v primerjavi z letom 2007 povečale za 12,65%. Precej več pa so k povečanju prispevale kratkoročne obveznosti, ki so leta 2006 predstavljale 63,20% in leta 2007 66,54% vseh obveznosti. Leta 2007 so se v primerjavi z letom 2006 povečale za 16,11%, leta 2008 pa v

primerjavi z letom 2007 za 14,09%, njihov delež v celotnih obveznostih pa je v tem letu znašal 63,96%, kar predstavlja dobra 2,5 mio EUR.

Tabela 19: Obseg v (EUR) in struktura v (%) obveznosti do virov sredstev podjetja Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008

Postavka	2006	%	2007	%	2008	%	I 07/06	I 08/07
1. Kapital	908.588	29,75	897.167	26,63	1.184.332	29,62	98,74	132,00
a) Vpoklic. kapital	494.907	54,47	468.661	52,24	459.022	38,76	94,70	97,94
b) Kapitals. rezerve	160.814	17,70	152.286	16,97	149.154	12,59	94,70	97,94
c) Rezerve iz dobička	213.954	23,55	202.608	22,58	198.441	16,76	94,70	97,94
d) Preneseni čisti pos. izid	33.839	3,72	36.850	4,11	72.098	6,09	108,90	195,65
e) Čisti pos. izid poslov. leta	5.074	0,56	36.762	4,10	305.618	25,81	724,37	831,34
2. Rezer. in dolg. pas. čas razmej.	215.374	7,05	223.494	6,63	251.770	6,30	103,77	112,65
3. Kratkor. obveznosti	1.930.580	63,20	2.241.630	66,54	2.557.481	63,96	116,11	114,09
4. Kratkor. pasivne čas. razmejitev	0	0,00	6.705	0,20	4.930	0,12	0,00	73,53
5. SKUPAJ	3.054.542	100,00	3.368.996	100,00	3.998.513	100,00	110,29	118,68

Vir: Meblo a+a d.o.o., bilanca stanja podjetja Meblo a+a d.o.o. za leta 2006, 2007 in 2008

Ob ocenjevanju strukture obveznosti do virov sredstev upoštevamo tudi podatke, ki jih pridobimo z izračunavanjem stopnje kapitalizacije (5) in stopnje zadolženosti (6). Za njihov izračun potrebujemo podatke o trajnih in tujih virih podjetja. Trajni viri predstavljajo kapital podjetja v posameznem letu, tuje vire pa izračunamo kot seštevek kratkoročnih obveznosti ter kratkoročnih in dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev v določenem letu. S tema dvema neodvisnima kazalcema lahko ugotovimo ali v podjetju obstaja problemsko stanje. Izračunamo jih po sledečih enačbah (Pučko, 2006, str. 131):

$$\text{Stopnja kapitalizacije} = \frac{\text{Trajni viri}}{\text{Vsi viri}} \quad (5)$$

$$\text{Stopnja zadolženosti} = \frac{\text{Tuji viri}}{\text{Vsi viri}} \quad (6)$$

Tabela 20: Stopnja kapitalizacije (v %) in stopnja zadolženosti (v %) podjetja Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008

Postavka	2006	2007	2008	I 07/06	I 08/07
1. Trajni viri (EUR)	908.588	897.167	1.184.332	98,74	132,01
2. Tuji viri (EUR)	1.930.580	2.254.741	2.568.565	116,79	113,92
3. Vsi viri (EUR)	2.839.167	3.151.908	3.752.897	111,02	119,07
4. Stopnja kapitalizacije (1/3)*100	32,00	28,46	31,56	88,94	110,89
5. Stopnja zadolženosti (2/3)*100	68,00	71,54	68,44	105,21	95,67

Vir: Meblo a+a d.o.o., bilanca stanja podjetja Meblo a+a d.o.o. za leta 2006, 2007 in 2008

Iz podatkov v Tabeli 20 lahko razberemo, da se tako stopnja kapitalizacije kot tudi stopnja zadolženosti v vseh treh obravnavanih letih nista bistveno povečevali oziroma zmanjševali. Stopnja kapitalizacije je bila v letu 2006 32,00%, v letu 2007 se je zmanjšala za 3,54 odstotne točke in je znašala 28,46%, v letu 2008 pa se je ponovno povečala in je dosegla 31,56%. To pomeni, da ima podjetje več kot polovico obveznosti do tujih virov sredstev, ter da je naložba v takšno podjetje z vidika upnika tvegana. Tudi stopnja zadolženosti se v obravnavanih letih ni bistveno spreminjala in se je gibala okoli 70%. Najmanjša je bila v letu 2006, in sicer 68,00%, v letu 2007 je bila najvišja, kar 71,54%, v letu 2008 pa se je spet nekoliko znižala in bila 68,44%. Kljub temu pa podjetje posluje dobro, saj so tuji viri v primerjavi s trajnimi v vseh letih za več kot 100,00 % višji, kar zagotavlja podjetju donosno poslovanje.

4.4.2 Plačilna sposobnost

Plačilna sposobnost podjetja pomeni sposobnost poravnati obveznosti ob njihovem dospelju. Plačilno sposobnost se ugotavlja s primerjanjem kratkoročnih vezanih sredstev in kratkoročnih obveznosti do virov sredstev in sicer tako, da denarna sredstva delimo z zapadlimi obveznostmi. Če je podjetje plačilno nesposobno, dolgoročno ne bo obstalo, posledica tega pa je stečaj in za tem likvidacija. Podjetje, ki je plačilno sposobno mora imeti vrednost tega kazalca vsaj enako 1 (Usenik, 2001, str. 110).

Da pa bi bilo izračunavanje plačilne sposobnosti lažje, si pomagamo s kratkoročnim koeficientom oziroma koeficientom obratne likvidnosti, pospešenim koeficientom oziroma koeficientom hitrega preizkusa likvidnosti ter hitrim koeficientom oziroma koeficientom denarne likvidnosti (Pučko, 2006, str. 140-141).

Kratkoročni koeficient nam pokaže kakšno je razmerje med kratkoročnimi sredstvi in kratkoročnimi obveznostmi, kar lahko vidimo iz enačbe (7). Vrednost, ki jo mora dosegati, za to da je podjetje plačilno sposobno, mora biti vsaj 2.

$$\text{Kratkoročni koeficient} = \frac{\text{Kratkoročna sredstva}}{\text{Kratkoročne obveznosti}} \quad (7)$$

Pospešeni koeficient mora znašati vsaj 1. Izračunamo ga tako, da od kratkoročnih sredstev odštejemo zaloge ter dobljeni rezultat delimo s kratkoročnimi obveznostmi, enačba (8).

$$\text{Pospešeni koeficient} = \frac{\text{Kratkoročna sredstva} - \text{zaloge}}{\text{Kratkoročne obveznosti}} \quad (8)$$

Hitri koeficient dobimo tako, da denarnim sredstvom prištejemo še prodajljive vrednostne papirje, to pa nato delimo s kratkoročnimi obveznostmi, enačba (9). Njegova vrednost bi morala znašati vsaj 0,5. Pove nam, koliko kratkoročnih obveznosti lahko podjetje poravna s svojimi likvidnimi sredstvi.

$$\text{Hitri koeficienti} = \frac{\text{Denarna sredstva} + \text{prodajljivi vrednostni papirji}}{\text{Kratkoročne obveznosti}} \quad (9)$$

Tabela 21: Kazalci plačilne sposobnosti v podjetju Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008

Postavka	2006	2007	2008	1 07/06	1 08/07
1. Denarna sredstva	6.986	2.659	154.917	38,06	5.826,14
2. Zaloge	711.657	987.017	854.665	138,69	86,59
3. Kratkoročne obveznosti	1.930.580	2.241.630	2.557.481	116,11	114,09
4. Kratkoročna sredstva	1.953.403	2.012.614	2.570.659	103,03	127,73
5. Hitri koeficient (1/3)	0,0036	0,0012	0,0606	33,33	5050
6. Pospešeni koeficient ((4-2)/3)	0,6400	0,4600	0,6700	71,86	132,61
7. Kratkoročni koeficient (4/3)	1,0100	0,9000	1,0100	89,11	112,22

Vir: Meblo a+a d.o.o., bilanca stanja podjetja Meblo a+a d.o.o. za leta 2006, 2007 in 2008

Iz Tabele 21 razberemo, da bi podjetje Meblo a+a v prihodnosti morda imelo težave s plačilno sposobnostjo. Dobljeni rezultati pri izračunu hitrega, pospešenega in kratkoročnega koeficienta ne dosegajo zahtevanih minimalnih vrednosti, ki naj bi jih ti koeficienti v vsakem podjetju morali dosegati. Vrednost hitrega koeficienta naj bi se gibala med 0,1 in 0,5, vrednost pospešenega koeficienta naj bi bila najmanj 1, vrednost kratkoročnega koeficienta pa bi morala biti najmanj 2. Podjetje mora zato v prihodnosti več pozornosti posvetiti temu področju, saj bo v nasprotnem primeru lahko izgubilo poslovne partnerje, kot so na primer dobavitelji materiala in surovin, ki jih potrebuje pri proizvodnji, posledično pa bo ogroženo celotno poslovanje podjetja.

4.4.3 Finančna stabilnost

Finančna stabilnost pomeni, da je podjetje sposobno vse svoje obveznosti, ki izhajajo iz financiranja, pravočasno poravnati. Če želi podjetje finančno stabilno poslovati, mora biti vrednost koeficienta finančne stabilnosti okoli 1. V primeru, da je vrednost koeficienta

podjetja manjša od 1, bo imelo le-to težave pri zagotavljanju svoje likvidnosti, saj del dolgoročno vezanih sredstev, podjetje financira s kratkoročnimi viri, kar vodi v nelikvidnost. Prav tako pa ni dobro, če je vrednost koeficienta finančne stabilnosti bistveno višja od 1. To pomeni, da ima podjetje prevelike dolgoročne vire sredstev, kar z vidika podjetja tudi ni zaželeno. To pa zato, ker so dolgoročni viri običajno dražji od kratkoročnih, poleg tega pa preveč angažiranih lastnih virov sredstev onemogoča podjetju izkoriščati finančni vzvod, kar povzroča nižjo donosnost lastnega kapitala, kot bi jo sicer lahko dosegalo (Pučko, 2006, str. 140).

Z izračunom kapitalske pokritosti osnovnih sredstev pa ugotovimo kakšno je lastniško financiranje osnovnih sredstev. V primeru, da je izračunani kazalnik manjši od 1, vemo da osnovna sredstva niso financirana samo s strani lastnikov ampak tudi drugih in da v zvezi z njimi nastajajo v podjetju tudi dolgovi. Če pa je izračunani kazalnik večji od 1, pa pomeni, da lastniki financirajo v podjetju več kot samo osnovna sredstva. Na velikost rezultatov pridobljenih s tem kazalnikom pa vpliva tudi politika amortiziranja, ki se jo poslužuje posamezno podjetje in ki se odraža v velikosti neodpisane vrednosti. Istočasno pa je potrebno upoštevati tudi dobo poslovanja podjetja, ker je neodpisana vrednost na začetku vedno večja kot pa kasneje.

Enačba (10) prikazuje koeficient finančne stabilnosti, ki ga izračunamo kot razmerje med dolgoročnimi viri sredstev in dolgoročno vezanimi sredstvi. Enačba (11) pa prikazuje koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev, ki ga izračunamo kot razmerje med kapitalom in osnovnimi sredstvi (po neodpisani vrednosti).

$$\text{Koeficient finančne stabilnosti} = \frac{\text{Dolgoročni viri sredstev}}{\text{Dolgoročno vezana sredstva}} \quad (10)$$

$$\text{Koeficient kapitalske pokritosti OS} = \frac{\text{Kapital}}{\text{Osnovna sredstva}} \quad (11)$$

Tabela 22: Izračun kazalca finančne stabilnosti podjetja Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008

Postavka	2006	2007	2008	1 07/06	1 08/07
1. Dolgoročna sredstva	1.101.138	1.356.382	1.427.854	123,18	105,27
2. Kapital	908.586	897.167	1.184.332	98,74	132,01
3. Dolgoročne rezervacije	215.374	217.088	245.616	100,80	113,14
4. Dolgoročni viri sredstev (2+3)	1.123.960	1.114.255	1.429.948	99,14	128,33
5. Osnovna sredstva	1.024.776	1.287.237	1.349.108	125,61	104,81
6. Koeficient finančne stabilnosti (4/1)	1,02	0,82	1,00	80,39	121,95
7. Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev (2/5)	0,89	0,70	0,88	78,65	125,71

Vir: Meblo a+a d.o.o., bilanca stanja podjetja Meblo a+a d.o.o. za leta 2006, 2007 in 2008

Iz koeficienta finančne stabilnosti lahko razberemo, da je bilo poslovanje podjetja Meblo a+a v obravnavanem obdobju različno. Konec leta 2006 je obravnavani koeficient znašal 1,02. Ker se je koeficient gibal nad 1, lahko rečemo, da je podjetje doseglo ugoden rezultat. Vendar pa se je že v letu 2007 zmanjšal za 19,61% in je konec leta 2007 znašal le 0,82. Zmanjšanje koeficienta je bila posledica povečanja dolgoročnih sredstev v primerjavi z dolgoročnimi viri. V letu 2007 je podjetje povečanje dolgoročnih sredstev financiralo predvsem s kratkoročnim zadolževanjem. Tako so se v letu 2007 dolgoročna sredstva glede na leto 2006 povečala za 23,18%, dolgoročni viri pa so se zmanjšali za 0,86%. Razmerje izkazuje, da je lahko imelo podjetje v tem letu težave z ohranjanjem likvidnosti. V letu 2008 pa se je koeficient povečal za 21,95% in je znašal 1,00. Dolgoročni viri so se v letu 2008 v primerjavi z letom 2007 povečali za 28,33%, dolgoročna sredstva pa le za 5,27%. Posledica tega je, da je bilo podjetje v letu 2008 sposobno financirati vsa dolgoročna sredstva z dolgoročnimi viri, istočasno pa pokriti tudi del kratkoročnih sredstev. Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev je bil v letu 2007 0,70 in se je zmanjšal v primerjavi z letom 2006 za 21,35%. V letu 2008 pa se je povečal za 25,71% v primerjavi z predhodnim letom in je znašala 0,88. Vidimo, da je bil koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev v obravnavanem obdobju vedno nižji od 1 in da se osnovna sredstva podjetja niso financirala samo z lastniškim kapitalom.

5 ANALIZA POSLOVNEGA USPEHA IN USPEŠNOSTI POSLOVANJA

Z analiziranjem poslovnega uspeha in uspešnosti poslovanja spremljamo poslovanje podjetja in hkrati ocenjujemo ali je bilo podjetje v posameznem poslovnem letu uspešno, in sicer tako, da dobljene rezultate primerjamo z rezultati, ki si jih je podjetje zastavilo kot cilj pred začetkom poslovnega leta. V primeru, da poslovanje podjetja ni v skladu z zastavljenimi cilji, pa je potrebno ugotoviti vzroke in jih poizkušati rešiti na čim bolj učinkovit način.

5.1 ANALIZA POSLOVNEGA USPEHA

Uspeh poslovanja podjetja ugotavljamo iz izkaza poslovnega izida (izkaz uspeha). Slednji je temeljni računovodski izkaz, ki prikazuje koliko prihodkov in odhodkov je podjetje ustvarilo v posameznem poslovnem letu, poleg tega pa prikazuje tudi poslovni izid, ki ga je podjetje doseglo. Poslovni izid je lahko pozitiven, v tem primeru ima podjetje dobiček ali pa negativen, kar predstavlja za podjetje izgubo (Robnik, 2004, str. 38).¹

¹ Pri obravnavanju prihodkov in odhodkov podjetja Meblo a+a sem spremembo vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje upošteval pri odhodkih in ne pri prihodkih, zato se številke nekoliko razlikujejo od tistih, ki so prikazane v izkazu poslovnega izida podjetja Meblo a+a.

5.1.1 Analiza prihodkov

Prihodki so povečanja gospodarskih koristi v obračunskem obdobju in se lahko pojavijo kot povečanja sredstev ali pa kot zmanjšanje dolgov. Prek poslovnega izida vplivajo na velikost kapitala. (Zadravec, 2003, str. 106-109).

V Slovenskih računovodskih standardih so prihodki razčlenjeni na sledeče skupine (Slovenski računovodski standardi, 2006 str. 101):

- poslovni prihodki
- finančni prihodki
- drugi prihodki

Poslovni prihodki so prihodki, ki nastajajo s prodajo in drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi učinki. Prihodki od prodaje tvorijo prodajne vrednosti prodanih proizvodov (material in trgovsko blago) in opravljenih storitev v obračunskem obdobju (razen finančnih prihodkov). Drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi učinki pa so regresi, kompenzacije, premije, subvencije in dotacije. Finančni prihodki so prihodki povezani z dolgoročnimi in kratkoročnimi finančnimi naložbami, povezani pa so tudi s terjatvami. Sestavljeni so iz obračunanih obresti in deležev v dobičku drugih ter prevrednotevalnimi finančnimi prihodki. Delimo jih na finančne prihodke, ki niso odvisni od poslovnega izida drugih (prejete obresti) ter na finančne prihodke, ki so odvisni od poslovnega izida drugih (prejete dividende). Finančni in poslovni prihodki skupaj tvorijo redne prihodke. Druge prihodke tvorijo neobičajne postavke (izredni prihodki) in ostali prihodki, ki povečujejo poslovni izid. Pod neobičajnimi postavkami (izrednimi prihodki), pa razumemo prihodke, ki nastajajo kot posledica izrednih dejavnosti oziroma so rezultat dela v preteklosti in so finančno realizirani po predhodnem odpisu v letu izdelave bilančnega izkaza (Slovenski računovodski standardi, 2006, str. 101-102).

Iz Tabele 23 ugotovimo, da so se skupni prihodki v podjetju Meblo a+a v vseh treh obravnavanih letih povečevali. V letu 2007 so se glede na leto 2006 povečali za 5,83%, v letu 2008 glede na leto 2007 pa za kar 51,61%. Največji delež v skupnih prihodkih predstavljajo v podjetju poslovni prihodki. Ti so v vseh treh letih predstavljali dobrih 99% vseh skupnih prihodkov podjetja. Največji delež med poslovnimi prihodki predstavljajo prihodki od prodaje, ki so v letu 2006 obsegali 97,59% vseh poslovnih prihodkov, v letu 2007 98,71% in v letu 2008 99,76%. Ostale dve podstavki, to sta usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve in drugi poslovni prihodki pa predstavljajo zanemarljiv delež v poslovnih prihodkih v obravnavanem obdobju. Finančni prihodki so se v letu 2007 glede na leto 2006 zmanjšali za 62,00%, in sicer zaradi zmanjšanja prihodkov iz poslovnih terjatev do drugih, v letu 2008 pa so se glede na leto 2007 povečali za 26,90%. Drugi prihodki so se v letu 2007 glede na leto 2006 zmanjšali za 76,22%, v letu 2008 pa so se povečali za 16,89%.

Tabela 23: Obseg (v EUR) in struktura (v %) prihodkov podjetja Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008

Postavka	2006	%	2007	%
1. Poslovni prihodki	4.701.517	99,51	4.991.925	99,83
2. Čisti prihodki od prodaje	4.588.101	97,59	4.927.330	98,71
3. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	6.472	0,14	32.380	0,65
4. Drugi poslovni prihodki	106.944	2,27	32.214	0,65
5. Finančni prihodki	19.956	0,42	7.584	0,15
6. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	19.956	100,00	7.584	100,00
7. Drugi prihodki	3.188	0,07	758	0,02
8. Prihodki skupaj	4.724.661	100,00	5.000.266	100,00

Postavka	2008	%	I 07/06	I 08/07
1. Poslovni prihodki	7.570.381	99,86	106,18	151,65
2. Čisti prihodki od prodaje	7.552.044	99,76	107,39	153,27
3. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	3.075	0,04	500,31	9,50
4. Drugi poslovni prihodki	15.262	0,20	30,12	47,38
5. Finančni prihodki	9.624	0,13	38,00	126,90
6. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	9.624	100,00	38,00	126,90
7. Drugi prihodki	886	0,01	23,78	116,89
8. Prihodki skupaj	7.580.891	100,00	105,83	151,61

Vir: Meblo a+a d.o.o., izkaz poslovnega izida podjetja Meblo a+a d.o.o. za leta 2006, 2007 in 2008

5.1.2 Analiza odhodkov

Odhodki predstavljajo nasprotje prihodkom in skupaj z njimi oblikujejo poslovni izid v posameznem obračunskem obdobju. So zmanjšanja gospodarskih koristi v obračunskem obdobju v obliki zmanjšanj sredstev ali povečanj dolgov (Slovenski računovodski standardi, 2006, str. 96).

V Slovenskih računovodskih standardih so odhodki razčlenjeni na sledeče skupine (Slovenski računovodski standardi, 2006 str. 96):

- poslovni odhodki
- finančni odhodki
- drugi odhodki

Odhodki se v osnovi delijo na poslovne odhodke, finančne odhodke in na druge odhodke. Poslovni in finančni odhodki skupaj tvorijo redne odhodke, ki so posledica normalnih pojavov pri poslovanju podjetja. Poslovni odhodki so v načelu enaki vračunanim stroškom v obračunskem obdobju, povečanim za stroške, ki zadržujejo v začetnih zalogah proizvodov in nedokončane proizvodnje ter zmanjšanim za stroške, ki se zadržujejo v končnih zalogah proizvodov in nedokončane proizvodnje. Finančni odhodki so odhodki zaradi danih obresti in drugi odhodki financiranja, na primer odpisi finančnih naložb. Druge odhodke pa sestavljajo neobičajne postavke (izredni odhodki) in ostali odhodki, ki zmanjšujejo poslovni izid

(Slovenski računovodski standardi, 2006, str. 96-97). Neobičajne postavke (izredni odhodki) so posledica nenormalnih in popravljenih pojavov v poslovanju podjetja. Nanašajo se na nekaj, kar bremeni poslovni izid posameznega leta zaradi nečesa, kar je v obravnavanem letu neobičajno. Tako k izrednim odhodkom prištevamo na primer denarne kazni ali odškodnine, ki jih mora podjetje poravnati fizičnim ali pravnim osebam, rezervacije za bodoče izgube ali pa odhodke iz prejšnjih obdobj (Turk, Melavc & Korošec, 2004, str. 91-98).

Tabela 24: Obseg (v EUR) in struktura (v %) odhodkov podjetja Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008

Postavka	2006	%	2007	%
1. Poslovni odhodki (2-3)	4.672.545	99,05	4.903.401	98,93
2. Stroški	4.711.758	100,84	5.264.344	107,36
a) Stroški blaga, materiala in storitev	2.875.775	61,55	3.392.301	69,18
b) Stroški dela	1.683.848	36,04	1.724.052	35,16
c) Odpis vrednosti	138.744	2,97	133.872	2,73
d) Drugi poslovni odhodki	13.390	0,29	14.119	0,29
3. Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	39.213	0,84	360.943	7,36
4. Finančni odhodki	43.389	0,92	52.833	1,07
5. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	21.464	49,47	30.888	58,46
6. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	21.925	50,53	21.945	41,54
7. Drugi odhodki	1.374	0,03	242	0,00
8. Odhodki skupaj	4.717.309	100,00	4.956.476	100,00

Postavka	2008	%	I 07/06	I 08/07
1. Poslovni odhodki (2-3)	7.106.343	98,91	104,94	144,93
2. Stroški	6.829.869	96,11	111,73	129,74
a) Stroški blaga, materiala in storitev	4.691.343	66,02	117,96	138,29
b) Stroški dela	1.909.648	26,87	102,39	110,77
c) Odpis vrednosti	214.873	3,02	96,49	160,51
d) Drugi poslovni odhodki	14.005	0,20	105,44	99,19
3. Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	-276.474	0,00	920,47	0,00
4. Finančni odhodki	77.953	1,09	121,77	147,55
5. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	53.849	69,08	143,91	174,33
6. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	24.104	30,92	100,10	109,84
7. Drugi odhodki	2	0,00	17,61	0,83
8. Odhodki skupaj	7.184.298	100,00	105,07	144,95

Vir: Meblo a+a d.o.o., izkaz poslovnega izida podjetja Meblo a+a d.o.o. za leta 2006, 2007 in 2008

Iz Tabele 24 vidimo, da so se celotni odhodki v podjetju v vseh treh letih povečevali in sicer v letu 2007 v primerjavi z letom 2006 za 8,85%, v letu 2008 glede na leto 2007 pa za 53,21%. V celotnih odhodkih največji delež predstavljajo poslovni odhodki, katerih delež je v vseh treh letih okoli 99%. Med poslovnimi odhodki pa največji delež zavzemajo stroški, ki so se neprestano povečevali. Ti so se leta 2007 glede na leto 2006 povečali za 11,73%, v letu 2008 v primerjavi z letom 2007 pa za 29,74%. Med stroški največji delež zavzemajo stroški blaga, materiala in storitev, ki so se leta 2007 v primerjavi z letom 2006 povečali za 17,96%, leta

2008 v primerjavi z letom 2007 pa za 38,29%. Njim sledijo stroški dela, ki so tudi stalno naraščali, vendar pa se je njihov delež, gledano na vse poslovne odhodke v podjetju v posameznem letu, zmanjševal. Tako je leta 2006 njihov delež znašal 36,04%, leta 2007 35,16% in leta 2008 26,87% glede na vse stroške posameznega leta. Odpis vrednosti in drugi poslovni odhodki pa predstavljajo zanemarljiv delež med vsemi poslovnimi odhodki. Tudi finančni odhodki se v obravnavanih letih povečujejo. Leta 2007 so se v primerjavi z letom 2006 povečali za 21,77%, leta 2008 glede na 2007 pa za 47,55%. Takšno povečanje je predvsem posledica povečanja finančnih odhodkov iz finančnih obveznosti. Drugi odhodki pa so se v letu 2007 glede na leto 2006 zmanjšali za 82,39%, v letu 2008 pa so se prav tako zmanjšali za kar 99,17% glede na leto 2007.

5.1.3 Analiza poslovnega izida

Iz izkaza poslovnega izida lahko ugotovimo kakšno je bilo poslovanje podjetja v določenem poslovnem letu. Izračunamo ga kot razliko med prihodki in odhodki podjetja, ki jih le-to ima v obravnavanem obračunskem letu. Če je podjetje poslovalo dobro in je izkazovalo presežek prihodkov nad odhodki je rezultat tega dobiček, v nasprotnem primeru, pri pojavu presežka odhodkov nad prihodki pa je rezultat le-tega izguba (Melavc & Milost, 2003, str. 146-147).

Poslovni izid lahko ugotavljamo za podjetje kot celoto, lahko pa tudi za posamezne dele podjetja ter za posamezne proizvode. Zato razlikujemo različne vrste poslovnega izida. Poleg temeljnega poslovnega izida poznamo še druge vrste poslovnega izida. Temeljni poslovni izid sestavljajo dobiček, čisti dobiček ali izguba. Dobiček opredelimo kot razliko med vsemi prihodki in odhodki v proučevanem obdobju in ga delimo na dobiček iz poslovanja, dobiček iz financiranja, dobiček iz rednega delovanja in na dobiček iz izrednega delovanja. Razčlenimo pa ga na del, ki pripada podjetju in na del, ki pripada državi. Čisti dobiček pa je dobiček, ki je zmanjšan za davke iz dobička. V celoti pripada podjetju in o njegovi uporabi oziroma delitvi odločajo lastniki. Razporeja se ga med zaposlene, lastnike, lahko se ga nameni za rezerve, uporabi za povečanje osnovnega kapitala ali pa ostane nerazporejen. Izguba pa je v nasprotju z dobičkom negativna razlika med vsemi prihodki in odhodki podjetja. Po zakonu jo mora podjetje poravnati kot izredni odhodek v roku petih let od nastanka. V širšem pomenu razlikujemo s poslovnim izidom razlike med različnimi vrstami prihodkov in odhodkov v določenem obdobju. To so na primer kosmati dobiček ali izguba pri proizvodnih stroških, dobiček, zmanjšan za odhodke financiranja, izguba povečana za odhodke financiranja, prispevek za kritje, dohodek in razlika v ceni (Usenik, 2001, str. 60-61).

Poslovni izid podjetja ugotovimo tako, da najprej izračunamo razliko med poslovnimi prihodki in odhodki ter iz tega izračunamo dobiček ali izgubo iz poslovanja. Za tem izračunamo dobiček ali izgubo iz financiranja, ki je podana kot razlika med prihodki in odhodki iz financiranja. Seštevek dveh zgoraj naštetih dobičkov oziroma izgub nam razkrije dobiček ali izgubo iz rednega delovanja. Za konec pa ugotovimo še razliko med drugimi

prihodki in odhodki ter ugotovimo dobiček ali izgubo iz izrednega delovanja. S seštevkom dobička/izgube iz rednega delovanja in dobička/izgube iz izrednega delovanja dobimo celotni dobiček oziroma izgubo. V primeru dobička pa moramo od slednjega odšteti še davek od dobička in odloženi davek in na ta način dobimo čisti dobiček.

Iz Tabele 25 je razvidno, da je podjetje Meblo a+a v vseh treh obravnavanih letih poslovalo uspešno, še posebno dobre poslovne rezultate pa je doseglo v letih 2007 in 2008. Dobiček iz poslovanja se je v letu 2007 glede na leto 2006 povečal za 205,55%, v letu 2008 glede na leto 2007 pa kar za 424,19%. Kljub dobremu poslovanju pa je imelo podjetje v vseh treh letih izgubo iz financiranja, ki se je z leti povečevala. Kljub izgubi iz financiranja pa je podjetje izkazovalo na koncu vseh treh obravnavanih let dobiček iz rednega delovanja. Leta 2007 se je le-ta povečal za 681,28% v primerjavi z letom 2006, leta 2008 pa se je glede na leto 2007 povečal kar za 814,41%. Podjetje je tudi na ravni izrednega delovanja dosegalo dobiček v vseh treh letih. Vendar pa je v letu 2006 padel iz 1.814 EUR na 516 EUR v letu 2007, nato pa se je v letu 2008 ponovno povzpел na 884 EUR. Celotni dobiček se je v letu 2007 povečal za 495,55% glede na predhodno leto, čisti dobiček pa za 638,46%. Prav tako se je celotni dobiček v letu 2008 glede na leto 2007 povečal za 805,65%, čisti dobiček pa za 702,99%.

Tabela 25: Ugotavljanje poslovnega izida (v EUR) podjetja Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008

Postavka	2006	2007	2008	I 07/06	I 08/07
1. Poslovni prihodki	4.701.517	4.991.925	7.570.381	106,18	151,65
2. Poslovni odhodki	4.672.545	4.903.401	7.106.343	104,94	144,93
3. Dobiček/izguba iz poslovanja	28.972	88.524	464.038	305,55	524,19
4. Finančni prihodki	19.956	7.584	9.624	38,00	126,90
5. Finančni odhodki	43.389	52.833	77.953	121,77	147,55
6. Dobiček/izguba iz financiranja	-23.433	-45.249	-68.329	0,00	0,00
7. Dobiček/izguba iz red. delovanja	5.539	43.275	395.709	781,28	914,41
8. Drugi prihodki	3.188	758	886	24,63	123,57
9. Drugi odhodki	1.374	242	2	18,24	0,87
10. Dobiček/izguba iz izrednega delovanja	1.814	516	884	28,45	171,32
11. Celotni dobiček	7.353	43.791	396.593	595,55	905,65
12. Davek iz dobička	0	4.223	91.275	0,00	2.161,38
13. Odloženi davki	2.199	1.508	-299	68,58	0,00
14. Čisti dobiček	5.154	38.060	305.617	738,46	802,99

Vir: Meblo a+a d.o.o., izkaz poslovnega izida podjetja Meblo a+a d.o.o. za leta 2006, 2007 in 2008

5.2 ANALIZA POSLOVNE USPEŠNOSTI

Zaradi relativne redkosti dobrin s katerimi podjetja razpolagajo pri svoji proizvodnji, poizkušajo le-ta večati uspešnost svojega poslovanja z upoštevanjem »minimax načela«. To splošno gospodarsko načelo zagovarja dva pristopa, in sicer (Pučko & Rozman, 2000, str. 247-248):

- doseči čim večji učinek, rezultat ali cilj z danimi sredstvi, delom oziroma predmeti
- doseči dani učinek s čim manjšimi sredstvi, delom in predmeti

S pomočjo splošnega gospodarskega načela, ki prikazuje kriterij izbire med različnimi možnostmi, ugotavljamo kako uspešni smo bili pri gospodarjenju. Z drugimi besedami mu pravimo mera uspešnosti gospodarjenja, enačba (12), ko pa se ravnamo po njem ga imenujemo načelo gospodarjenja.

$$\text{Uspešnost gospodarjenja} = \frac{\text{Cilj gospodarjenja}}{\text{Sredstvo za doseganje cilja}} \quad (12)$$

Za merjenje poslovne uspešnosti podjetja imamo na voljo več kazalnikov. Najpogosteje uporabljeni so produktivnost oziroma storilnost, ekonomičnost ali gospodarnost in rentabilnost oziroma donosnost. V nadaljevanju sem z izračunom teh treh kazalnikov želel analizirati poslovno uspešnost podjetja Meblo a+a.

5.2.1 Produktivnost ali storilnost

Izraz produktivnost nam pove, koliko lahko ljudje proizvedejo v določenem časovnem obdobju, v danem prostoru, ob uporabljeni tehnologiji oziroma koliko časa potrebujejo za proizvodnjo ene enote proizvoda. Pri računanju produktivnosti nas običajno zanima produktivnost v celotnem podjetju, v obratu ali delavnici in produktivnost na posameznem delovnem mestu. Produktivnost pa je odvisna tudi od povprečne spretnosti delavcev, delovnih pogojev, načina nagrajevanja, organizacije dela, naravnih pogojev,... S povečevanjem produktivnosti se krepi konkurenčnost podjetja na trgu, v primerjavi z drugimi podjetji, večanje produktivnosti pa vpliva tudi na višanje življenjskega standarda ljudi (Boltavzer, 2000, str. 87-88).

Ko je govora o produktivnosti največkrat mislimo na produktivnost dela. Produktivnost dela lahko izračunamo kot razmerje med proizvedeno količino proizvodov ali storitev in zanje vloženim delovnim časom. Pri dejanskem ugotavljanju produktivnosti dela pa se pojavljajo določene težave. V števcu, se ob določanju količine proizvodov pojavljajo vprašanja, ki so povezana s proizvodnim programom, saj podjetje običajno proizvaja večje število različnih proizvodov. Enako velja tudi za imenovalce, saj se uporabljene enote lahko navezujejo na čas, ki je bil porabljen v proizvodnji določenega proizvoda, na število zaposlenih, v nekaterih primerih pa tudi na kvalifikacijsko strukturo zaposlenih (Pučko & Rozman, 2000, str. 256-258).

Zaradi omenjenih težav pri računanju produktivnosti dela bom le-to izračunal s pomočjo sledečih kazalcev (13,14):

$$\text{Produktivnost dela I} = \frac{\text{Celotni prihodki}}{\text{Povprečno število zaposlenih}} \quad (13)$$

$$\text{Produktivnost dela II} = \frac{\text{Poslovni prihodki}}{\text{Povprečno število zaposlenih}} \quad (14)$$

V Tabeli 26 je prikazan izračun produktivnosti dela, in sicer, prvič kot razmerja med celotnimi prihodki in povprečnim številom zaposlenih, drugič pa kot razmerja med poslovnimi prihodki in prav tako povprečnim številom zaposlenih. Produktivnost dela, izračunana med celotnimi prihodki in povprečnim številom zaposlenih, se je v letu 2007 glede na leto 2006 povečala za 13,90%, v letu 2008 glede na leto 2007 pa kar za 37,91%. Povečanje v obravnavanem obdobju je rezultat povečanja celotnih prihodkov podjetja, saj se število zaposlenih ni bistveno spreminjalo. Tudi produktivnost dela, izračunana med poslovnimi prihodki podjetja in povprečnim številom zaposlenih, je ves čas naraščala in je bila skoraj identična produktivnosti dela izračunani zgoraj, to je med celotnimi prihodki in povprečnim številom zaposlenih. Leta 2007 se je v primerjavi z letom 2006 povečala za 14,27%, leta 2008 pa se je v primerjavi z letom 2007 povečala za 37,92%. Iz slednjega lahko razberemo, da so k povečanju produktivnosti dela podjetja v obravnavanih letih, skoraj v celoti prispevali poslovni prihodki.

Tabela 26: Izračun produktivnosti dela v podjetju Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008

Postavka	2006	2007	2008	I 07/06	I 08/07
1. Celotni prihodki	4.763.874	5.361.210	7.304.417	112,54	136,25
2. Poslovni prihodki	4.740.730	5.352.868	7.293.907	112,91	136,26
3. Povprečno število zaposlenih	84	83	82	100,00	98,80
4. Produktivnost dela I (1/3)	56.712	64.593	89.078	113,90	137,91
5. Produktivnost dela II (2/3)	56.437	64.492	88.950	114,27	137,92

Vir: Meblo a+a d.o.o., izkaz poslovnega izida podjetja Meblo a+a d.o.o. za leta 2006, 2007 in 2008; Meblo a+a d.o.o., poslovno poročilo podjetja Meblo A+A d.o.o. za leta 2006, 2007 in 2008

5.2.2 Ekonomičnost ali gospodarnost

Temeljni cilj podjetja je doseganje največjega možnega dobička, zato si le-ta prizadevajo poslovati tako, da porabijo čim manj sredstev ob ustvarjanju čim večjega učinka.

»Ekonomičnost lahko opredelimo kot načelo doseganja čim večjega produkta na enoto stroškov. Načelo ekonomičnosti zahteva, da proizvedemo dani proizvod s čim manjšimi stroški oziroma, da z danimi stroški ustvarimo čim večji proizvod« (Boltavzer, 2000, str. 88-89).

Rezultat, ki ga dobimo z računanjem koeficienta ekonomičnosti je lahko enak 1, večji od 1 ali pa manjši od 1. Večja kot je vrednost ustvarjenega glede na vrednost porabljenega, višja bo tudi ekonomičnost podjetja. Tako lahko podjetje zaradi nižjih stroškov ugodneje prodaja svoje izdelke in storitve v primerjavi s svojimi konkurenti in si posledično izboljšuje svoj položaj na trgu oziroma veča svoj tržni delež.

Z vidika podjetja se lahko ocenjuje ekonomičnost poslovanja z enačbama (15,16):

$$\text{Ekonomičnost I} = \frac{\text{Celotni prihodek}}{\text{Celotni odhodki}} \quad (15)$$

$$\text{Ekonomičnost II} = \frac{\text{Poslovni prihodki}}{\text{Poslovni odhodki}} \quad (16)$$

Tabela 27 izkazuje, da je podjetje Meblo a+a v vseh obravnavanih letih dobro poslovalo, saj je vrednost vseh izračunanih kazalcev večja od 1. Ekonomičnost izračunana na podlagi poslovnih prihodkov in odhodkov (Ekonomičnost II), pokaže da se je le-ta leta 2007 v primerjavi z letom 2006 povečala za 1,00%. Podjetje je v letu 2006 ustvarilo na 100 enot odhodkov 101 enoto prihodkov, v letu 2007 pa na 100 enot odhodkov 102 enoti prihodkov. V letu 2008 je bil kazalnik ekonomičnosti še uspešnejši in se je glede na predhodno leto povečal za 4,90%. Podjetje je v letu 2008 tako ustvarilo 107 enot prihodkov na 100 enot odhodkov. Tudi ekonomičnost vezana na celotne prihodke in odhodke (Ekonomičnost I), se je vsako leto povečevala. Leta 2007 se je glede na leto 2006 povečala za 1,00%, v letu 2008 glede na leto 2007 pa za 4,95%. V letu 2006 je podjetje na 100 enot odhodkov ustvarilo enako enoto prihodkov, leta 2007 je število enot prihodkov naraslo na 101 enoto, leta 2008 pa je podjetje na 100 enot odhodkov ustvarilo 106 enot prihodkov.

Tabela 27: Izračun kazalcev ekonomičnosti za podjetje Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008

Postavka	2006	2007	2008	I 07/06	I 08/07
1. Celotni prihodki	4.763.874	5.361.210	7.304.417	112,54	136,25
2. Poslovni prihodki	4.740.730	5.352.868	7.293.907	112,91	136,26
3. Celotni odhodki	4.756.522	5.317.419	6.907.824	111,79	129,91
4. Poslovni odhodki	4.711.758	5.264.344	6.829.869	111,73	129,74
5. Ekonomičnost I (1/3)	1,00	1,01	1,06	101,00	104,95
6. Ekonomičnost II (2/4)	1,01	1,02	1,07	101,00	104,90

Vir: Meblo a+a d.o.o., izkaz poslovnega izida podjetja Meblo a+a d.o.o. za leta 2006, 2007 in 2008

5.2.3 Rentabilnost ali dobičkonosnost

Rentabilnost oziroma dobičkonosnost je še eden izmed kazalnikov s pomočjo katerega ugotovimo uspešnost poslovanja podjetja. Pove nam koliko dobička podjetje ustvari s sredstvi, ki jih je vložilo v proizvodnjo. Izračunamo ga kot razmerje med čistim dobičkom in vloženimi poslovnimi sredstvi. Najpomembnejša kazalca rentabilnosti sta ROE - koeficient rentabilnosti kapitala in ROA - koeficient rentabilnosti sredstev (Bošnjak, 2000, str. 9).

ROA (return on assets) oziroma koeficient rentabilnosti sredstev je pomemben z vidika podjetja kot celote. Izračuna se ga kot razmerje med čistim dobičkom in povprečno vloženimi vsemi poslovnimi sredstvi (Kosi, Marc & Peljhan, 2004, str. 97).

ROE (return on equity) oziroma koeficient rentabilnosti kapitala pa se izračuna kot razmerje med čistim dobičkom in povprečnim vloženim kapitalom. Pomemben je z vidika lastnika podjetja (Kosi, Marc & Peljhan, 2004, str. 97).

Tabela 28: Izračun dobičkonosnosti sredstev in dobičkonosnosti kapitala v podjetju Meblo a+a d.o.o. v letih 2006, 2007 in 2008

Postavka	2006	2007	2008	1 07/06	1 08/07
1. Čisti dobiček	5.153	38.058	305.617	738,56	803,03
2. Povprečna sredstva	2.824.762	3.211.769	3.683.755	113,70	114,70
3. Povprečni kapital	1.009.864	902.878	1.040.750	89,41	115,27
4. ROA v % (1/2*100)	0,18	1,19	8,30	661,11	697,48
5. ROE v % (1/3*100)	0,51	4,22	29,37	827,45	695,97

Vir: Meblo a+a d.o.o., izkaz poslovnega izida podjetja Meblo a+a d.o.o. za leta 2006, 2007 in 2008; Meblo a+a d.o.o., bilanca stanja podjetja Meblo a+a d.d. za leta 2006, 2007 in 2008

Tabela 28 prikazuje kolikšna je bila rentabilnost sredstev in rentabilnost kapitala v podjetju Meblo a+a v letih 2006, 2007 in 2008. Podatki izkazujejo, da sta se oba koeficienta, ROE in ROA, v obravnavanem obdobju vsako leto posebej kar precej povečala. To pa lahko pripišemo predvsem hitremu povečanju dobička, ki se je v letu 2007 glede na leto 2006 povečal za 638,56%, v letu 2008 glede na leto poprej pa za kar 703,03%. Rentabilnost sredstev se je leta 2007 glede na leto 2006 povečala za 561,11% in je znašala 1,19%. To pomeni, da je 100 EUR vloženih sredstev podjetju prineslo 1,19 EUR dobička. Leta 2008 se je prav tako rentabilnost sredstev povečala za 597,48%, znašala pa je 8,30%, kar pomeni, da je podjetje na vloženih 100 EUR zaslužiло 8,30 EUR. Tudi rentabilnost kapitala se je iz leta v leto hitro in močno povečevala. Leta 2007 je znašala 4,22% in se je glede na predhodno leto povečala za 727,45%, to pa pomeni, da je lastniku vloženih 100 EUR prineslo 4,22 EUR. Tudi naslednje leto se je rentabilnost kapitala močno povečala, če ga primerjamo z letom 2007. Povečala se je za kar 595,97% in je znašala 29,37%. Iz tega lahko zaključimo, da je lastniku vsakih 100 EUR prineslo kar 29,37 EUR.

6 PREDNOSTI IN SLABOSTI POSLOVANJA PODJETJA TER PRIPOROČENE IZBOLJŠAVE

V zadnjem, šestem, poglavju diplomske naloge sem podal nekatere prednosti in slabosti podjetja Meblo a+a, ki sem jih zaznal z analizo poslovanja le-tega. Hkrati pa sem navedel aktivnosti, ki bi jih, po mojem videnju, podjetje moralo povzeti, da bi bilo na trgu še bolj učinkovito in da bi izkoristilo prednosti, ki jih ima.

Analizi prednosti in slabosti pravimo analiza notranjega okolja podjetja. Podjetje s pomočjo te analize proučuje svoje notranje prednosti in slabosti, ki jih ima v primerjavi s svojimi konkurenti. Prednosti želi čim bolj izkoristiti, slabosti odpraviti, kar pa ni vedno mogoče.

Prednosti podjetja Meblo a+a so vezane na:

- finančne kazalce
- nefinančne kazalce

Prednosti, ki jih ima podjetje Meblo a+a z vidika finančnih kazalcev, kot na primer povečanje čistega dobička in povečanje produktivnosti dela, še posebno v letu 2008, tukaj ne bom posebej izpostavljaj, saj sem jih že podrobneje predstavil v 5 poglavju.

Nezanemarljive pa so tudi prednosti, ki izhajajo iz nefinančnih kazalcev. Podjetje je vodilni proizvajalec signalizacijske opreme in kovinskih vrtnih garnitur ter drugega kovinskega pohištva v Sloveniji. Pri proizvodnji oziroma izdelavi signalizacijske opreme na domačem, slovenskem trgu nima prave konkurence, poleg tega pri izdelavi le-te uporablja najsodobnejše materiale. Sodelovanje s podjetjem 3M mu namreč zagotavlja uporabo najnovejših in najkvalitetnejših reflektivnih folij za table in druge prometne znake.

Podjetje je že leta 2000 pridobilo standard kakovosti ISO 9001-2000, kar dokazuje, da njihovi izdelki dosegajo najvišjo možno raven kakovosti. Pridobljeni standard mu omogoča obdržati že pridobljene kupce kakor tudi pridobivati nove, saj se lahko s svojo tehnologijo in kakovostjo izdelkov primerja in konkurira s podobnimi podjetji iz držav zahodne Evrope.

Podjetje posveča veliko pozornost neposredni proizvodnji. Proizvodnjo linijo nenehno izboljšuje, posodablja, prilagaja oziroma upošteva ekološke zahteve, kar mu zagotavlja, da sledi svetovnim zahtevam trga ter hkrati omogoča zaposlenim čim boljše delovne pogoje. Pozornost, ki jo podjetje posveča neposredni proizvodnji, ima pozitivne učinke tudi na širše okolje. Podjetje se zaveda, da je njihov delovni proces umeščen v bivalno stanovanjsko okolje, zato posveča vprašanju okolju primerne proizvodnje precejšno pozornost. Na potrditev navedenega ne nazadnje kaže dejstvo, da je podjetje novembra 2009 odprlo – zagnalo novo proizvodnjo linijo za prašno barvanje njihovih proizvodov.

Prednost podjetja je tudi v tem, da izdeluje izdelke po naročilu strank, kar pomeni, da se želi približati strankam - kupcem s posebnimi željami in potrebami. Navedeno nesporno kaže, da

ima podjetje tehnologijo in način proizvodnje, ki mu omogoča poleg serijske proizvodnje tudi proizvodnjo izdelkov po željah individualni strank, kar je v sedanjih razmerah tržnega gospodarstva zelo pomembno. S takim načinom poslovanja želijo tudi zmanjšati odvisnost od poslovnih partnerjev (na primer IKEA, italijanska podjetja), katerim dobavljajo kovinska ogrodja za njihove končne izdelke.

Slabosti s katerimi se podjetje Meblo a+a sooča so:

- nizka izobrazbena struktura zaposlenih
- relativno stara delovna sila
- precejšnja razlika po obsegu prodaje in posledično v prihodkih, ki jih podjetju zagotavljata oba proizvodnja programa

Vzrok za nizko izobrazbeno strukturo zaposlenih in relativno staro delovno silo je, po mojem videnju, potrebno iskati tudi v samih okoliščinah nastanka podjetja. Podjetje je namreč nastalo z reorganizacijo nekdanjega industrijskega kompleksa Meblo in pri tem, zaradi predpisov, ki jih je bilo potrebno pri reorganizaciji spoštovati, prevzelo tudi zaposlene. Ti so za novo ustanovljeno podjetje prispevali že pridobljene delovne izkušnje, pridobljeno znanje, kar je za poslovanje sicer pozitivno, ni pa vodstvo podjetja imelo možnost postavljati zahtev glede na primer stopnje izobrazbe zaposlenih in starosti. Okoliščini, povezani z izobrazbeno strukturo zaposlenih in starostjo le-teh je potrebno reševati preudarno. Nizka stopnja izobraženosti (več kot 70 % vseh zaposlenih od I. do IV. stopnje izobrazbe) in starostna struktura zaposlenih (večina zaposlenih spada v 4. starostni razred, to je od 46 do 55 let) sta okoliščini, ki sta prisotni, podjetje ju mora upoštevati in v zvezi s tem sprejemati ukrepe, ki so sprejemljivi tako za zaposlene kot za podjetje. Na primer glede na zahtevnost tehnologije, zahtevnost konkretnega delovnega mesta, mora podjetje presoditi kaj posameznik z višjo stopnjo izobrazbe lahko doprinese k uspešnosti in konkurenčnosti podjetja ter upoštevajoč te cilje povzeti ustrezne ukrepe v smislu dodatnega izobraževanja zaposlenih bodisi z dokvalifikacijo oziroma prekvalifikacijo zaposlenih.

Ne glede na starostno strukturo zaposlenih, je podjetje v obravnavanem obdobju poslovalo pozitivno. Menim pa, da v zaostrenih pogojih poslovanja ne more zanemarjati dejstva, da so pri starejših zaposlenih teoretično možne pogostejše in daljše bolniške, starejšim pripada daljši letni dopust, ter upoštevajoč navedeno predvideti ukrepe, ki bi bili za podjetje najoptimalnejši; na primer smotrno razporejanje zaposlenih znotraj podjetja, nadomeščanje s cenejšo delovno silo oziroma določena opravila oddajati pogodbenim partnerjem (kooperantom).

Iz analiziranih podatkov izhaja tudi precejšnja razlika po obsegu prodaje in posledično v prihodkih, ki jih podjetju zagotavljata oba proizvodna programa. Večino prihodkov od prodaje predstavlja prodaja signalizacijske opreme. Razmerje med prihodki od prodaje signalizacijske opreme in prodaje kovinskih izdelkov je bilo v letu 2008: 75% - 25% v korist signalizacijske opreme. V bodoče bo moralo podjetje posvečati večjo pozornost programu

kovinske vrtno opreme in sicer tako z vidika uporabnosti in dizajna izdelkov, kakor tudi cenovne dostopnosti teh izdelkov čim širšemu krogu uporabnikov.

SKLEP

V zaključku diplomske naloge sem podal oceno celotne analize poslovanja podjetja Meblo a+a, ki sem jo opravil za leta 2006, 2007 in 2008.

Analiza sredstev izkazuje, da največji delež v podjetju predstavljajo kratkoročna sredstva - skoraj 2/3 celotnih sredstev podjetja. Med kratkoročnimi sredstvi zavzemajo največji delež kratkoročne poslovne terjatve; te so v letih 2006 in 2008 predstavljale skoraj 2/3 vseh kratkoročnih sredstev, medtem ko se je delež teh sredstev v letu 2007 zmanjšal v korist zalog. Podjetje je v letih 2006, 2007 in 2008 poslovalo uspešno in dosegalo pozitiven poslovni izid. To velja predvsem za leti 2007 in 2008, saj se je čisti dobiček v tem obdobju zelo povečal. Čisti dobiček podjetja se je tako v letu 2007 v primerjavi z letom 2006 povečal za 638,46%, v letu 2008 v primerjavi z letom 2007 pa za 702,99%. Povečanje čistega dobička je skoraj v celoti rezultat povečanja dobička iz poslovanja, saj je bil dobiček iz izrednega delovanja minimalen, dobiček iz financiranja pa je v vseh treh obravnavanih letih negativno naraščal. Produktivnost dela se je v obravnavanem obdobju iz leta v leto povečevala, k temu pa so skoraj v celoti prispevali poslovni prihodki. Podjetje je uspešno poslovalo tudi z vidika ekonomičnosti, saj je bil kazalnik ekonomičnosti v vseh treh letih vedno večji od 1. Tudi iz analize rentabilnosti razberemo, da je bilo podjetje v obravnavanem obdobju uspešno.

Analiza zaposlenih izkazuje, da se število zaposlenih v obravnavanem obdobju ni bistveno spreminjalo, kar je za podjetje zelo spodbudno, saj se je čisti dobiček podjetja leta 2008 v primerjavi z letom 2006 občutno povečal. Izračunano povprečje prikazuje, da je bilo leta 2006 v povprečju zaposlenih 84 delavcev, leta 2007 83 delavcev in v letu 2008 82 delavcev. V podjetju je struktura izobraženosti zaposlenih nizka, saj ima 45 % le-teh samo I. stopnjo izobrazbe. Tudi starostna struktura zaposlenih izkazuje, da se največ delavcev nahaja v razredih med 36 do 55 let, število starejših delavcev nad 56 let pa se iz leta v leto povečuje. Iz analize zaposlenih po spolu pa je razvidno, da je razmerje med moškimi in ženskami 60% - 40% v korist moških, kar pa opravičuje narava dela – proizvodnja podjetja je pretežno fizične narave.

Analiza poslovnih funkcij izkazuje, da je podjetje poslovalo uspešno. Analiza nabave kaže, da se je le-ta v letu 2007 glede na leto 2006 povečala za 23,80%, v letu 2008 v primerjavi z letom 2007 pa za 42,31%. Analiza proizvodnje kaže povečanje stroškov povezanih s proizvodnjo. Leta 2007 so se le-ti povečali za 11,73%, leta 2008 pa kar za 29,74%, kar je povezano s povečano prodajo. Le-ta se je leta 2007 povečala za 7,39% glede na leto 2006, leta 2008 pa kar za 53,27% glede na leto 2007. Analiza financiranja je pokazala, da so se obveznosti do virov sredstev iz leta v leto povečevale. V letu 2007 so se povečale za 16,47% glede na leto 2006, v letu 2008 glede na leto 2007 pa za 23,21%. Na povečanje je vplivalo

predvsem povečanje kratkoročnih obveznosti, ki so v letu 2006 predstavljale 63,20% delež v vseh obveznostih do virov sredstev, v letu 2007 so predstavljale 66,54% delež v vseh obveznostih, v letu 2008 pa 63,81% delež v vseh obveznostih do virov sredstev.

Tako stopnja kapitalizacije kot tudi stopnja zadolženosti se v vseh treh obravnavanih letih nista bistveno povečevali oziroma zmanjševali. Stopnja kapitalizacije je bila leta 2006 32,00%, leta 2007 je bila 28,46% in se je znižala za 11,06%, leta 2008 pa se je povečala za 10,89% in je znašala 31,56%. Z vidika zunanjega vlagatelja bi bila naložba v takšno podjetje tvegana, saj bi morala stopnja kapitalizacije znašati vsaj 0,5. Stopnja zadolženosti se je povečala za 5,21% v letu 2007 in sicer iz 68,00% leta 2006 na 71,54%. Leta 2008 pa se je zmanjšala za 4,33% na 68,44%. Kazalci plačilne sposobnosti ne dosegajo priporočljivih minimalnih vrednosti, kar mora podjetje popraviti, da bi se izognilo morebitnim likvidnostnim težavam. Koeficient finančne stabilnosti pa je bil v letu 2006 in v letu 2008 za podjetje ugoden saj je bil večji od 1, leta 2007 je padel za 19,61% na 0.82, kar bi podjetju prav tako utegnilo povzročiti likvidnostne težave.

Iz rezultatov, pridobljenih z analizo poslovanja podjetja Meblo a+a v letih 2006, 2007 in 2008, menim, da ima podjetje možnosti za uspešno poslovanje tudi v prihodnosti. Čeprav se bo svetovna gospodarska kriza odražala na poslovnih rezultati podjetja v prihodnjih letih, bi morale le-to, ob upoštevanju in izkoriščanju svojih prednosti ter odpravljanju slabosti iz nje izstopiti kot zmagovalec.

LITERATURA IN VIRI

1. Meblo a+a d.o.o. (2006). Bilanca stanja podjetja Meblo a+a d.o.o. na dan 31.12.2006 Nova Gorica: Meblo a+a d.o.o.
2. Meblo a+a d.o.o. (2007). Bilanca stanja podjetja Meblo a+a d.o.o. na dan 31.12.2007 Nova Gorica: Meblo a+a d.o.o.
3. Meblo a+a d.o.o. (2008). Bilanca stanja podjetja Meblo a+a d.o.o. na dan 31.12.2008 Nova Gorica: Meblo a+a d.o.o.
4. Bojnec, Š., Čepar, Ž., Kosi, T. & Nastav, B. (2007). *Ekonomika podjetja*. Koper: Fakulteta za management Koper.
5. Boltavzer, Z. (2000). *Ekonomika podjetij*. Maribor: Doba.
6. Bošnjak, M. (2000). *Gradivo za vaje in seminar za predmeta Upravljanje in ravnanje podjetja in Temelji managementa*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
7. *Meblo a+a d.o.o.*. Najdeno 5. aprila 2008 na spletnem naslovu <http://www.meblo-aplusa.si/>.
8. Hočevar, M., Zaman, M. & Jörg, P. K. (2008). *Osnove računovodstva gospodarskega in javnega sektorja*. Ljubljana: Fakulteta za upravo.
9. Hočevar, M., Igličar, A. & Zaman M. (2004). *Osnove računovodstva*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
10. Meblo a+a d.o.o. (2006). Izkaz poslovnega izida podjetja Meblo a+a d.o.o. Nova Gorica: Meblo a+a d.o.o.
11. Meblo a+a d.o.o. (2007). Izkaz poslovnega izida podjetja Meblo a+a d.o.o. Nova Gorica: Meblo a+a d.o.o.
12. Meblo a+a d.o.o. (2008). Izkaz poslovnega izida podjetja Meblo a+a d.o.o. Nova Gorica: Meblo a+a d.o.o.
13. Kosi, U., Marc, M. & Peljhan, D. (2004). *Ekonomika podjetja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
14. Meblo a+a d.o.o. (2008). Predstavitev podjetja Meblo a+a d.o.o. Nova Gorica: Meblo a+a d.o.o.
15. Leva M., Flegar J., Dular M. & Linasi I. (2007). *Finančno računovodstvo*. Murska Sobota: Ekonomska šola Murska Sobota.
16. Lipičnik, B. (2002). *Organizacija podjetja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
17. Melavc, D. & Milost, F. (2003). *Računovodstvo*. Koper: Fakulteta za management Koper.

18. Mihelčič, M. (2004). *Poslovne funkcije*. Ljubljana: Fakulteta za računalništvo in informatiko.
19. Meblo a+a d.o.o. (2006). Poslovno poročilo podjetja Meblo a+a d.o.o. Nova Gorica: Meblo a+a d.o.o.
20. Meblo a+a d.o.o. (2007). Poslovno poročilo podjetja Meblo a+a d.o.o. Nova Gorica: Meblo a+a d.o.o.
21. Meblo a+a d.o.o. (2008). Poslovno poročilo podjetja Meblo a+a d.o.o. Nova Gorica: Meblo a+a d.o.o.
22. Pučko, D. (2006). *Analiza poslovanja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
23. Pučko, D. & Rozman, R. (2000). *Ekonomika podjetja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
24. Robnik, L. (2004). *Računovodstvo in finančno poslovanje*. Maribor: Doba Epis.
25. *Slovenski računovodski standardi* (2006). Ljubljana: Slovenski inštitut za revizijo.
26. *Statistični urad Republike Slovenije-SURS*. Najdeno 2. maja 2010 na spletnem naslovu <http://e-uprava.gov.si/ispo/indeksi/prikaz.ispo?pregled.tip=tip2>.
27. Turk, I., Melavc, D. & Korošec, B. (2004). *Uvod v računovodstvo*. Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.
28. Usenik, M. (2001). *Računovodstvo in finančno poslovanje*. Novo Mesto: Ekonomska šola Novo Mesto, Višja strokovna šola.
29. Zadravec, R. (2003). *Zaključni računi po novem*. Ljubljana: Založniška hiša Primath.

PRILOGE

KAZALO PRILOG

Priloga 1: Izkaz poslovnega izida podjetja Meblo a+a d.o.o. na dan 31.12.2006, 2007 in 2008 v EUR	3
Priloga 2: Bilanca stanja podjetja Meblo a+a d.o.o. na dan 31.12.2006, 31.12.2007 in 31.12.2008 v EUR	4
Priloga 3: Organigram podjetja Meblo a+a d.o.o.....	6

PRILOGE

Priloga 1: Izkaz poslovnega izida podjetja Meblo a+a d.o.o. na dan 31.12.2006, 2007 in 2008
v EUR

	LETO 2006	LETO 2007	LETO 2008
1. Čisti prihodki od prodaje	4.588.101	4.927.330	7.552.044
2. Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	39.213	360.943	-276.474
3. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	6.472	32.380	3.075
4. Drugi poslovni prihodki	106.944	32.214	15.262
POSLOVNI PRIHODKI SKUPAJ (1+2+3+4)	4.740.730	5.352.868	7.293.907
5. Stroški blaga, materiala in storitev	2.875.775	3.392.301	4.691.343
a) Nabavna vrednost prodanega blaga in stroški materiala	2.458.323	2.495.446	3.537.639
b) Stroški storitev	417.452	896.855	1.153.704
6. Stroški dela	1.683.848	1.724.052	1.909.648
a) Stroški plač	1.187.868	1.225.516	1.354.179
b) Stroški pokojninskih zavarovanj	132.933	135.080	144.296
c) Stroški drugih socialnih zavarovanj	86.121	88.881	98.178
d) Drugi stroški dela	276.937	274.574	312.995
7. Odpis vrednosti	138.744	133.872	214.873
a) Amortizacija	125.169	129.773	124.021
b) Prevrednotevalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	13.575	4.099	90.852
8. Drugi poslovni odhodki	13.390	14.119	14.005
POSLOVNI ODHODKI SKUPAJ (5+6+7+8)	4.711.758	5.264.344	6.829.869
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA	28.972	88.523	464.038
9. Finančni prihodki	19.956	7.584	9.624
a) Finančni prihodki iz poslov. terjatev do drugih	19.956	7.584	9.624
b) Finančni prihodki iz poslov. terjatev do drugih	19.956	7.584	9.624
10. Finančni odhodki	43.389	52.833	77.953
a) Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	21.464	30.888	53.849
b) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	21.464	30.888	53.849
c) Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	21.925	21.945	24.104
d) Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev	21.925	21.945	20.213
e) Finančni odhodki iz drugih poslov. obveznosti	0	0	3.891
POSLOVNI IZID IZ REDNEGA DELOVANJA	5.539	43.275	395.709
11. Drugi prihodki	3.188	758	886
12. Drugi odhodki	1.374	242	2
ČISTI POSLOVNI IZID IZ REDNEGA DELOVANJA	7.352	43.790	396.593
13. Davek iz dobička	0	4.224	91.275
14. Odloženi davki	2.199	1.508	-299
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	5.148	38.058	305.618

Vir: Meblo a+a d.o.o., izkaz poslovnega izida podjetja Meblo a+a d.o.o. za leta 2006, 2007 in 2008

*Priloga 2: Bilanca stanja podjetja Meblo a+a d.o.o. na dan 31.12.2006, 31.12.2007 in
31.12.2008 v EUR*

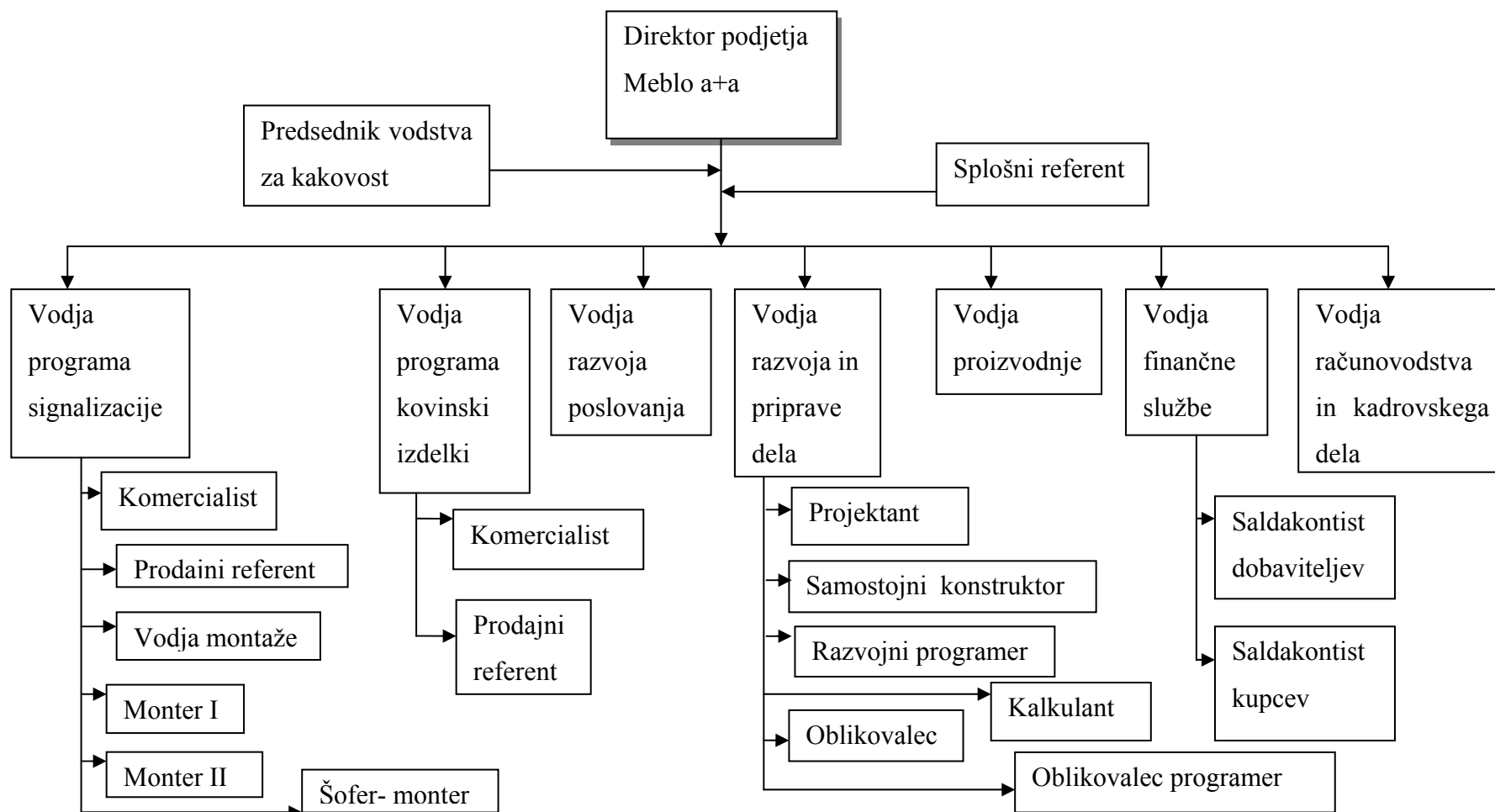
	LETO 2005	LETO 2005	LETO 2006	LETO 2006	LETO 2007	LETO 2007	LETO 2008
	Tekoče cene	Stalne cene	Tekoče cene	Stalne cene	Tekoče cene	Stalne cene	Stalne cene
SREDSTVA	2.341.270	2.594.982	2.833.063	3.054.541	3.299.702	3.368.996	3.998.513
1. DOLGOROČNA SREDSTVA	1.002.445	1.111.075	1.021.297	1.101.138	1.328.484	1.356.382	1.427.854
<i>a) Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve</i>	<i>5.508</i>	<i>6.105</i>	<i>30.873</i>	<i>33.287</i>	<i>29.198</i>	<i>29.811</i>	<i>39.922</i>
Neopredmetena sredstva	5.508	6.105	30.873	33.287	29.198	29.811	39.922
Dolgoročne premoženjske pravice	5.508	6.105	30.873	33.287	29.198	29.811	39.922
<i>b) Opredmetena osnovna sredstva</i>	<i>996.937</i>	<i>1.104.970</i>	<i>950.472</i>	<i>1.024.776</i>	<i>1.260.761</i>	<i>1.287.237</i>	<i>1.349.108</i>
Zemljišča	298.910	331.301	298.911	322.279	298.911	305.188	298.911
Zgradbe	557.808	618.255	510.370	550.269	671.654	685.759	619.957
Proizvajalne naprave in stroji	140.219	147.063	141.191	152.229	198.931	203.109	198.941
Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi	-	-	-	-	91.265	93.182	191.299
Predujmi za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	-	-	-	-	-	-	40.000
<i>c) Naložbene nepremičnine</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>d) Dolgoročne finančne naložbe</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>e) Dolgoročne poslovne terjatve</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>f) Odložene terjatve za davek</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>39.952</i>	<i>43.075</i>	<i>38.525</i>	<i>39.334</i>	<i>38.824</i>
2. KRATKOROČNA SREDSTVA	1.338.820	1.483.901	1.811.766	1.953.403	1.971.218	2.012.614	2.570.659
<i>a) Zaloge</i>	<i>557.186</i>	<i>617.565</i>	<i>660.056</i>	<i>711.657</i>	<i>966.716</i>	<i>987.017</i>	<i>854.665</i>
Material	231.172	256.223	298.233	321.548	249.538	254.778	402.647
Nedokončana proizvodnja	220.660	244.572	286.220	308.596	654.289	668.029	250.481
Proizvodi	105.354	116.771	75.603	81.513	49.013	50.042	176.347
Trgovsko blago	-	-	-	-	13.876	14.167	25.190
<i>b) Kratkoročne poslovne terjatve</i>	<i>764.468</i>	<i>847.310</i>	<i>1.145.231</i>	<i>1.234.761</i>	<i>1.001.898</i>	<i>1.022.938</i>	<i>1.561.077</i>
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	729.357	808.394	1.128.209	1.216.408	983.746	1.004.405	1.705.299
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	35.111	38.916	17.022	18.353	18.152	18.533	206.488
<i>c) Denarna sredstva</i>	<i>17.167</i>	<i>19.027</i>	<i>6.479</i>	<i>6.986</i>	<i>2.604</i>	<i>2.659</i>	<i>154.917</i>

OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	2.341.270	2.594.982	2.833.063	3.054.541	3.299.702	3.368.996	3.998.513
1. KAPITAL	1.002.503	1.111.139	842.707	908.588	890.414	897.167	1.184.332
<i>a) Vpoklicani kapital</i>	<i>459.022</i>	<i>508.764</i>	<i>459.022</i>	<i>494.907</i>	<i>459.022</i>	<i>468.661</i>	<i>459.022</i>
Osnovni kapital	459.022	508.764	459.022	494.907	459.022	468.661	459.022
<i>b) Kapitalske rezerve</i>	<i>149.153</i>	<i>165.316</i>	<i>149.154</i>	<i>160.814</i>	<i>149.154</i>	<i>152.286</i>	<i>149.154</i>
<i>c) Rezerve iz dobička</i>	<i>198.439</i>	<i>219.943</i>	<i>198.440</i>	<i>213.954</i>	<i>198.440</i>	<i>202.608</i>	<i>198.440</i>
Zakonske rezerve	198.439	219.943	198.440	213.953	198.440	202.608	198.440
<i>d) Preneseni čisti poslovni izid</i>	<i>122.238</i>	<i>135.484</i>	<i>31.385</i>	<i>33.839</i>	<i>36.092</i>	<i>36.850</i>	<i>72.098</i>
<i>e) Čisti poslovni izid poslovnega leta</i>	<i>73.652</i>	<i>81.633</i>	<i>4.706</i>	<i>5.074</i>	<i>36.006</i>	<i>36.762</i>	<i>305.618</i>
2. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIV. ČASOVNE RAZMEJITVE	99.157	109.902	199.758	215.374	218.897	223.494	251.770
<i>a) Rezervacije</i>	<i>99.157</i>	<i>109.902</i>	<i>199.758</i>	<i>215.374</i>	<i>212.623</i>	<i>217.088</i>	<i>245.616</i>
<i>b) Dolgoročne pasivne časovne razmejitve</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>6.274</i>	<i>6.406</i>	<i>6.154</i>
3. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	-	-	-	-	-	-	-
3. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	1.239.609	1.373.939	1.790.598	1.930.580	2.195.524	2.241.630	2.557.481
<i>a) Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>b) Kratkoročne finančne obveznosti</i>	<i>260.391</i>	<i>288.608</i>	<i>422.105</i>	<i>455.103</i>	<i>865.919</i>	<i>884.103</i>	<i>738.000</i>
Kratkoročne finančne obveznosti do bank	260.391	288.608	422.105	455.103	865.919	884.103	738.000
<i>c) Kratkoročne poslovne obveznosti</i>	<i>979.219</i>	<i>1.085.332</i>	<i>1.368.493</i>	<i>1.475.476</i>	<i>1.329.605</i>	<i>1.357.527</i>	<i>1.819.481</i>
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	716.554	794.203	1.092.131	1.177.509	1.111.620	1.134.964	1.499.914
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	262.665	291.129	276.362	297.967	217.985	222.563	313.789
4. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	-	-	-	-	6.567	6.705	4.930

ZABILANČNA EVIDENCA	317.885	352.333	395.392	426.302	515.984	526.820	609.141
----------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Vir: Meblo a+a d.o.o., bilanca stanja podjetja Meblo a+a d.o.o. za leta 2006, 2007 in 2008

Priloga 3: Organigram podjetja Meblo a+a d.o.o.

Vir: Meblo a+a d.o.o., predstavitev podjetja Meblo a+a d.o.o., tekst o organigramu